

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 25.1.2019 με την εξής σύνθεση:
Αγγελική Πουλοπούλου Πρόεδρος και Εισηγήτρια Μιχαήλ Διαθεσόπουλος,
και Δήμητρα Μπαχτσεβανίδου, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 4.1.2019 με Γεν. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. 12/7-1-
2019 Προδικαστική Προσφυγή του Οικονομικού Φορέα με την επωνυμία
«...» και με δ.τ. «...» νομίμως εκπροσωπούμενου

Κατά της αναθέτουσας αρχής «...» «...», νομίμως εκπροσωπούμενης

Με την ως άνω Προδικαστική Προσφυγή, ο προσφεύγων ζητά την ακύρωση
όρων της με αρ. πρωτ. 16090/7.12.2018 και με αρ. ... διακήρυξης για την
ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΗ 6 ΚΑΙ 10 ΜV ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ
IMRT ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΑΚΤΙΚΗ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΑ, Π.Π.Υ.Υ. 2018 (CPV:
31643100-6), εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας 1.903.225,81 ευρώ, που
απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 7-12-2018 και δημοσιεύθηκε στο
ΚΗΜΔΗΣ την με Μοναδικό ΑΔΑΜ...και στο ΕΣΗΔΗΣ την 10-12-2018 με
συστημικό α/α ... .

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο (με αρ. ..., ποσού 9.516,00 ευρώ), φέρει δε την ένδειξη «Δεσμευμένο».

2. Επειδή, η κατατεθείσα την 4.1.2019 Προσφυγή στρέφεται κατά όρων Διακήρυξης. Ειδικότερα, με τους έξι εντός του κεφαλαίου 10.2 της προσφυγής του, ισχυρισμούς του στρέφεται κατά όρων που επικαλείται ότι περιορίζουν αδικαιολογήτως τον ανταγωνισμό και τον αποκλείουν. Πρώτον, επικαλείται ότι στην παράγραφο 3.6 όπου αναφέρεται «Ρυθμός δόσης λόγω διαρροής από την κεφαλή σε απόσταση 1 μέτρου $\leq 0.1\%$ του ρυθμού δόσης της πρωτογενούς δέσμης ακτίνων-Χ στο ισόκεντρο» δεν διευκρινίζεται κατά τον προσφεύγοντα εάν αφορά στο πεδίο εντός ή εκτός του επιπέδου του ασθενή και άρα είναι ασαφής, προτείνει δε για την αποσαφήνισή της να αλλαχθεί ο όρος ως εξής «Ο ρυθμός δόσης λόγω διαρροής από την κεφαλή σε απόσταση 1 μέτρου να καλύπτει τις συστάσεις της IEC. Να αναφερθεί.» ή «Ο ρυθμός δόσης λόγω διαρροής από την κεφαλή εντός και εκτός του επιπέδου του ασθενούς να καλύπτει τις συστάσεις της IEC. Να αναφερθεί.». Ο δε προσφεύγων περαιτέρω επικαλείται ότι ο ίδιος καλύπτει τα πρότυπα της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής IEC, κατά τα οποία ο Ρυθμός δόσης λόγω διαρροής από την κεφαλή σε απόσταση 1 μέτρου είναι $< 0.5\%$ (κατά IEC) του ρυθμού δόσης της πρωτογενούς δέσμης ακτίνων-Χ στο ισόκεντρο. Περαιτέρω, αναφέρει ότι η ζητούμενη από τη Διακήρυξη τιμή ($\leq 0.1\%$ του ρυθμού δόσης...) είναι πιο απαιτητική, πιο περιοριστική και αποκλείουσα τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς από τον ίδιο, χωρίς να αιτιολογείται νόμιμα από την αναθέτουσα, με αναφορά στην τυχόν συντρέχουσα ειδική ανάγκη, η οποία επιδιώκεται να καλυφθεί με την 'αυξημένη' απαίτηση και των λόγων για τους οποίους η τυχόν συντρέχουσα ειδική ανάγκη μπορεί να ικανοποιηθεί μόνο από τις (απαιτητικότερες από τις προβλεπόμενες στα διεθνή πρότυπα της Διεθνούς Ηλεκτροτεχνικής Επιτροπής IEC) οριζόμενες στη Διακήρυξη τεχνικές προδιαγραφές. Με τον δεύτερο ισχυρισμό του προβάλλει ότι η παράγραφος 6.8 που αναφέρει ότι «Η τράπεζα θα πρέπει να συνεργάζεται με το δίκτυο μεταφοράς και διαχείρισης δεδομένων και εικόνων για την αυτόματη

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

εκτέλεση των υπολογιζόμενων μετακινήσεων που προκύπτουν από τα απεικονιστικά συστήματα.», με τον τρόπο που είναι διατυπωμένη, αποκλείει αδικαιολόγητα τη συμμετοχή του στον επικείμενο διαγωνισμό, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από κάποια ιδιαίτερη ανάγκη της Αναθέτουσας, ενώ θα αρκούσε (και θα έπρεπε) να είχε διατυπωθεί ως ακολούθως: «Η τράπεζα μέσω του σταθμού ελέγχου του ΓΕ (Γραμμικού Επιταχυντή) να επιτρέπει την αυτόματη εκτέλεση των υπολογιζόμενων μετακινήσεων που προκύπτουν από τα απεικονιστικά συστήματα». Οι παραπάνω δε απαιτήσεις επαναλαμβάνονται στις παραγράφους 7.14 και 8.16. Περαιτέρω, προβάλλει ότι η εν λόγω απαίτηση είναι ανεδαφική και κανένας διαγωνιζόμενος δεν δύναται να ανταποκριθεί σε αυτή, καθώς καμία τράπεζα δεν επικοινωνεί κατευθείαν με το με το δίκτυο μεταφοράς και διαχείρισης δεδομένων και εικόνων, ενώ στο δικό του σύστημα, η διαθέσιμη τράπεζα δεν συνδέεται άμεσα με το δίκτυο μεταφοράς δεδομένων και εικόνων αλλά μέσω του Σταθμού ελέγχου του ΓΕ, από τον οποίο ζητείται η επιβεβαίωση και έλεγχος από το κλινικό προσωπικό και ακολούθως επιβεβαιώνεται η εκτέλεση των υπολογιζόμενων μετακινήσεων που προκύπτουν από τα απεικονιστικά συστήματα. Με τον τρίτο ισχυρισμό του, προβάλλει ότι στην παράγραφο 6.10 της διακήρυξης όπου θεσπίζεται ο όρος «Να διαθέτει σύστημα για την αυτόματη μετάβαση της θέσης της τράπεζας από τη θέση τοποθέτησης του ασθενούς (σημάδια αναφοράς) στη θέση θεραπείας (ισόκεντρο θεραπείας).», η οικεία προδιαγραφεί τον αποκλείει αδικαιολόγητα χωρίς να τεκμηριώνεται ιδιαίτερη ανάγκη της αναθέτουσας, ενώ θα αρκούσε (και θα έπρεπε) να είχε διατυπωθεί ως ακολούθως: «Θα αξιολογηθεί η δυνατότητα αυτόματης μετάβασης της θέσης της τράπεζας από τη θέση τοποθέτησης του ασθενούς (σημάδια αναφοράς) στη θέση θεραπείας (ισόκεντρο θεραπείας).», ο ίδιος δε θα μπορούσε να προσφέρει, η μετάβαση της θέσης της τράπεζας από τη θέση τοποθέτησης του ασθενούς (σημάδια αναφοράς) στη θέση θεραπείας (ισόκεντρο θεραπείας) γίνεται από το κλινικό προσωπικό μέσα στην αίθουσα θεραπείας (όχι αυτόματα). Με τον τρόπο αυτό, κατά τον προσφεύγοντα, παρέχεται μεγαλύτερη ασφάλεια και διασφαλίζεται η άμεση επικοινωνία με τον ασθενή και η άμεση πρόσβαση σε αυτόν, ενώ το τεχνικό χαρακτηριστικό της αυτόματης μετάβασης δεν υπερτερεί και δεν παρέχει κανένα πλεονέκτημα στη διαδικασία της θεραπείας/φροντίδας του ασθενούς, αντίθετως

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

«αποστασιοποιεί» το κλινικό προσωπικό από τον ασθενή. Με τον τέταρτο ισχυρισμό του, ο προσφεύγων προβάλλει ότι τον αποκλείει και δη αδικαιολογήτως, η προδιαγραφή της παραγράφου 7.8 της διακήρυξης «Βραχίονας στήριξης ηλεκτροκίνητος και επανελκόμενος στο στατώ του ΓΕ, ελεγχόμενος και από το χώρο του χειριστηρίου του ΓΕ.», ενώ κατ' αυτόν θα αρκούσε (και θα έπρεπε) να είχε διατυπωθεί ως ακολούθως: «Βραχίονας στήριξης ηλεκτροκίνητος και επανελκόμενος, ελεγχόμενος κατά προτίμηση και από το χώρο του χειριστηρίου του ΓΕ.», ο δε διαθέσιμος από τον ίδιο εξοπλισμός, διαθέτει ηλεκτροκίνητο βραχίονα στήριξης ο οποίος δύναται να κινηθεί εκτός πεδίου ακτινοβολίας αλλά όχι επανελκόμενος στο στατώ του ΓΕ, στο δε σύστημα που διαθέτει η κίνηση του προς το στατώ του ΓΕ γίνεται μόνο από την αίθουσα θεραπείας και όχι από το χώρο του χειριστηρίου του ΓΕ, ενώ επικαλείται επιπλέον ότι ο επανελκόμενος βραχίονας στο στατώ του ΓΕ αποτελεί τεχνικό χαρακτηριστικό συγκεκριμένης κίνησης άλλης, ανταγωνίστριας, εταιρίας. Με τον πέμπτο ισχυρισμό του επικαλείται το αδικαιολόγητο, της αποκλείουσας αυτόν παρ. 11.3 της διακήρυξης που προβλέπει «Το λογισμικό τους θα πρέπει να υποστηρίζει τρισδιάστατο σχεδιασμό θεραπείας, εικονική προσομοίωση, ασύμμετρα πεδία, τη δυνατότητα υπολογισμού δόσης για φωτόνια και ηλεκτρόνια, με συστήματα διαμόρφωσης της δέσμης όπως wedges (physical, dynamic), MLC και μπλοκ/inserts.», ισχυριζόμενος ότι θα αρκούσε και θα έπρεπε να είχε διατυπωθεί ως ακολούθως «Το λογισμικό τους θα πρέπει να υποστηρίζει τρισδιάστατο σχεδιασμό θεραπείας, εικονική προσομοίωση, ασύμμετρα πεδία, τη δυνατότητα υπολογισμού δόσης για φωτόνια και ηλεκτρόνια, με συστήματα διαμόρφωσης της δέσμης όπως wedges (physical ή dynamic ή universal ή motorized), MLC και μπλοκ/inserts.». Ο προσφεύγων επικαλείται ότι η χρήση των όρων 'physical, dynamic' παραπέμπει ευθέως στα datasheet μόνο μίας άλλης ανταγωνίστριας εταιρίας, για λόγους δε αποφυγής παρερμηνείας ή ταύτισης για τον ορισμό που χρησιμοποιεί μόνο μία εταιρία ο προσφεύγων ζητά να επισημανθεί και η αντίστοιχη ονοματολογία που χρησιμοποιείται και στα datasheet της δικής του εταιρίας (universal, motorized). Οι δε όροι 'φυσικά' (physical) και 'ενιαία' (universal) είναι παρεμφερείς για τα ζητούμενα συστήματα διαμόρφωσης της δέσμης (wedges – σφηνοειδή φίλτρα), ενώ ο όρος 'δυναμικά' (dynamic) παραπέμπει σε

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

‘wedges – σφηνοειδή φίλτρα’ που παρεμβάλλονται σε πραγματικό χρόνο, δυναμικά και ενδεχομένως με μηχανοκίνητο αυτοματισμό (δηλ. motorized). Με τον έκτο ισχυρισμό του, προβάλλει ότι είναι αδικαιολόγητος ο όρος της παρ. 11.15 που προβλέπει «Τα ΣΣΘ θα πρέπει να διαθέτουν το κατάλληλο λογισμικό που απαιτείται για την παραγωγή των δοσιμετρικών κατανομών των πλάνων θεραπείας IMRT και VMAT που απαιτούνται για τη διενέργεια των ποιοτικών ελέγχων δοσιμετρίας για την επιβεβαίωση του πλάνου θεραπείας (επί ομοιώματος ή επί του ανιχνευτή του συστήματος EPI) πριν τη διενέργεια της θεραπείας στον ασθενή.», αφού τον αποκλείει χωρίς ιδιαίτερη ανάγκη της αναθέτουσας, ενώ θα αρκούσε (και θα έπρεπε) να είχε διατυπωθεί ως ακολούθως: «Τα ΣΣΘ θα πρέπει να διαθέτουν τη δυνατότητα για την παραγωγή των δοσιμετρικών κατανομών των πλάνων θεραπείας IMRT και VMAT που απαιτούνται για τη διενέργεια των ποιοτικών ελέγχων δοσιμετρίας για την επιβεβαίωση του πλάνου θεραπείας (επί ομοιώματος ή επί του ανιχνευτή του συστήματος EPI) πριν τη διενέργεια της θεραπείας στον ασθενή.». Ο προσφεύγων επικαλείται ότι η επιλεγείσα διατύπωση ερείδεται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι ο επιδιωκόμενος με τη συγκεκριμένη τεχνική προδιαγραφή σκοπός μπορεί να επιτευχθεί μόνο εφόσον τα ΣΣΘ διαθέτουν συγκεκριμένο λογισμικό (δια του οποίου και μόνο μπορεί να επιτευχθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα), ενώ ο ίδιος ο προσφεύγων περαιτέρω αναφέρει ότι η ζητούμενη προδιαγραφή αποτελεί για αυτόν δυνατότητα και όχι κάποιο εξειδικευμένο λογισμικό, ενδεχομένως με συγκεκριμένη εμπορική ονομασία, είναι μέρος της λειτουργίας του προσφερόμενου από τον ίδιο εξοπλισμού για τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων δοσιμετρίας, και δεν αποτελεί διακριτό λογισμικό. Ούτως, κατά τον προσφεύγοντα η αναθέτουσα με την ως άνω διατύπωση προκρίνει την ύπαρξη συγκεκριμένου λογισμικού ως καταλυτικού στοιχείου, το οποίο όμως, λογισμικό, κατά τον προσφεύγοντα δεν προσδιορίζει, αφήνοντας περιθώριο αυθαίρετης κρίσης στο όργανο αξιολόγησης, που θα κληθεί να αξιολογήσει τις προσφορές που θα υποβληθούν, ενώ αποκλείει έτσι τη δυνατότητα υποβολής προσφοράς σε όποιον θα μπορούσε να επιτύχει το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα βασιζόμενος σε άλλο χαρακτηριστικό και όχι ιδιαίτερο λογισμικό του προσφερόμενου εξοπλισμού, χωρίς να τεκμηριώνει τη συγκεκριμένη επιλογή της.

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

Με τις υπό 10.3, κατά την αρίθμηση της προσφυγής του αιτιάσεις του, επικαλείται τα ακόλουθα. Ότι στην παράγραφο 2.9 της διακήρυξης, όπου ζητείται «Έγχρωμο μόνιτορ, μέσα στην αίθουσα θεραπείας, για προβολή στοιχείων τοποθέτησης ασθενούς, θέσης ορθοστάτη (Gantry), κατευθυντήρα, μεγέθους πεδίου, κλπ. τουλάχιστον 21".», για την ορθή αξιολόγηση και τις ισοδύναμες προσφορές, ο προσφεύγων συστήνει να αναφερθεί ο αριθμός και το μέγεθος των μόνιτορ που προσφέρονται με τον ανάλογο συντελεστή βαρύτητας κατά την αξιολόγηση, προτείνοντας αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 3.1 όπου ζητείται «Ενέργεια φωτονίων 6 MV και 10 MV με φίλτρο επιπέδωσης. Να διαθέτει επιπλέον τη δυνατότητα παραγωγής κλινικά χρήσιμης δέσμης φωτονίων ονομαστικής ενέργειας 6 MV χωρίς φίλτρο επιπέδωσης (flattening filter free-FFF).», ο προσφεύγων αναφέρει ότι για την ορθή αξιολόγηση και τις ισοδύναμες προσφορές, καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων κατά την κλινική εφαρμογή συστήνει να αναφερθεί και η δυνατότητα παραγωγής κλινικά χρήσιμης δέσμης φωτονίων και για τη δεύτερη ενέργεια (10 MV – FFF) με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας κατά την αξιολόγηση, προτείνοντας αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 3.3 όπου ζητείται «Επιπεδότητα (flatness) και συμμετρία (symmetry) πεδίου κατά μήκος κυρίων αξόνων και διαγωνίων εντός διεθνών προδιαγραφών.», ο προσφεύγων συστήνει, για την ορθή αξιολόγηση και τις ισοδύναμες προσφορές, καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων κατά την κλινική εφαρμογή ζητά να αναδιατυπωθεί ο όρος και να αναφερθεί προς το ποσοστό δόσης βάθους στα 10cm βάθος για όλες τις ενέργειες. Στην παράγραφο 3.12 όπου ζητείται «Είναι επιθυμητό να διαθέτει δυναμικά διαφράγματα (jaws) που ακολουθούν την κίνηση των φύλλων του MLC.», ο προσφεύγων ζητά για την ορθή αξιολόγηση και τις ισοδύναμες προσφορές, καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών και κλινικών πλεονεκτημάτων να προσδιοριστούν οι δυναμικές τεχνικές στις οποίες υπάρχουν δυναμικά διαφράγματα, προτείνοντας αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 3.13 όπου ζητείται «Να περιγραφεί ο τρόπος παραγωγής ισοδοσικών σφηνοειδούς μορφής έως και 60° μέσω δυναμικού τρόπου κίνησης των jaws ή με εσωτερικό σφηνοειδές φίλτρο.», ο προσφεύγων ζητά για την ορθή αξιολόγηση και τη διασφάλιση ισοδύναμων προσφορών, καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων κατά την κλινική εφαρμογή

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

ευρύτερης ανατομικής περιοχής, να αναδιατυπωθεί ο όρος και να απαιτείται να αναφερθεί επιπλέον το μέγιστο πεδίο και οι αντίστοιχες γωνίες, με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας κατά την αξιολόγηση, γιατί κατά τον προσφεύγοντα με την επιπλέον αναφορά-προσθήκη του μέγιστου πεδίου και του εύρους διαθέσιμων γωνιώσεων κατά τη παραγωγή ισοδοσικών, αξιολογείται με ορθό τρόπο η τεχνολογία του προσφερόμενου νέας γενιάς εξοπλισμού, ενώ με την επιλογή πολλών πεδίων και τον εκάστοτε συνδυασμό γωνιώσεων, επιτρέπουν στο κλινικό προσωπικό την ευχέρεια βέλτιστου σχεδιασμού και ευρύτερη ανατομική κάλυψη για τον εκάστοτε ασθενή, προσδίδοντας μέγιστο κλινικό όφελος και μεγαλύτερη εργονομία, απόδοση και ευκολία κατά την κλινική εφαρμογή. Στην παράγραφο 3.15 όπου ζητείται «Σταθερότητα ισοκέντρου (ακτίνων X και μηχανικό) κατά την περιστροφή του ορθοστάτη. Εντός σφαίρας διαμέτρου ≤ 2 mm (επιθυμητό ≤ 1 mm).». ενώ συναφώς, στην παράγραφο 3.16 όπου ζητείται «Σταθερότητα ισοκέντρου (ακτίνων X και μηχανικό) κατά την περιστροφή του κατευθυντήρα. Εντός κύκλου διαμέτρου ≤ 2 mm (επιθυμητό ≤ 1 mm).», ο προσφεύγων ζητά για την ορθή διατύπωση, αξιολόγηση και τη διασφάλιση ισοδύναμων προσφορών ζητείται όπως ενσωματωθούν οι δυο ανωτέρω παράγραφοι και αναδιατυπωθούν, με προτεινόμενο από αυτόν τρόπο. Στην παράγραφο 3.20 όπου ζητείται «Ακρίβεια διαστάσεων πεδίου ακτινοβολίας για πεδία από 3x3 έως 40x40 cm σε σχέση με τις ονομαστικές τιμές. Για πεδία 10x10 και 20x20 cm η ακρίβεια θα πρέπει να είναι ≤ 2 mm.», ο προσφεύγων ζητά τροποποίηση του όρου για την ορθή διατύπωση, αξιολόγηση και τη διασφάλιση ισοδύναμων προσφορών ζητείται όπως αναδιατυπωθεί, δίχως να περιορίζεται ο ανταγωνισμός. Επίσης, ο προσφεύγων αναφέρει ότι η συγκεκριμένη τεχνική προδιαγραφή αποτελεί χαρακτηριστικό της ενότητας 5-ΠΟΛΥΦΥΛΛΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΑΣ (MLC) και ότι η διατύπωση της απαίτησης αφορά τη διασφάλιση ακρίβειας για κεφαλές πολύφυλλων κατευθυντήρων προηγούμενης γενιάς. Περαιτέρω, ότι επειδή διατίθενται πλέον από όλες της Κατασκευάστριες Εταιρίες κεφαλές πολύφυλλων κατευθυντήρων νεότερης γενιάς με διαφορετική διάταξη και σχεδιασμό φύλλων κατευθυντήρων και μηχανικών κινήσεων, κρίνεται κατά τον προσφεύγοντα εξίσου σημαντική και η επαναληψιμότητα πέρα της ακρίβειας, οπότε, η ακρίβεια των διαστάσεων του εκάστοτε πεδίου καθορίζεται από την

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

ακρίβεια τοποθέτησης των φύλλων του πολύφυλλου κατευθυντήρα και πιο συγκεκριμένα από την ακρίβεια και επαναληψιμότητα τοποθέτησης των φύλλων του πολύφυλλου κατευθυντήρα (MLC) και επομένως, η συγκεκριμένη απαίτηση αποτελεί χαρακτηριστικό της ενότητας 5 ΠΟΛΥΦΥΛΛΟΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΑΣ (MLC) διότι η ακρίβεια των διαστάσεων όλων των πεδίων καθορίζεται από την ακρίβεια τοποθέτησης των φύλλων του πολύφυλλου κατευθυντήρα (MLC) που δημιουργούν όλα τα πεδία όλων των διαστάσεων (ακανόνιστων και μη σχημάτων - συμπεριλαμβανομένου και των τετράγωνων 10x10 και 20x20cm). Περαιτέρω, ο προσφεύγων αναφέρει ότι στην παράγραφο 5.2 όπου ζητείται «Αριθμός φύλλων και ονομαστικό πλάτος στο ισόκεντρο. Τουλάχιστον 120, με πλάτος ≤ 0.5 cm στην κεντρική περιοχή (20 cm x 20 cm) και ≤ 1 cm στην περιφέρεια του μέγιστου πεδίου.», για την ορθή αξιολόγηση και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων κατά την κλινική εφαρμογή ευρύτερης ανατομικής περιοχής πρέπει να ζητείται να αναφερθεί προς αξιολόγηση ο αριθμός τυχόν επιπλέον φύλλων και να προσδιοριστεί σε τι εύρος πεδίου, προτείνει δε αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 5.8 όπου ζητείται «Ταχύτητα κίνησης, ακρίβεια και τρόπος επαλήθευσης της θέσης των φύλλων κατά την εκτέλεση των πλάνων θεραπείας.», ο προσφεύγων αιτείται για την ορθή αξιολόγηση και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων να αναθεωρηθεί ο αντίστοιχος συντελεστής βαρύτητας κατά την αξιολόγηση και να οριστεί σε: 1% αντί 0.5%, προτείνοντας αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 8.1 όπου ζητείται «Με ακτίνες X ενέργειας kV, για την παραγωγή εικόνων ακτινογράφησης και ακτινοσκόπησης (2D), αλλά και ογκομετρικής σάρωσης (3D) με τομογραφική ανασύνθεση της ανατομίας του ασθενούς (CBCT). Είναι επιθυμητό να περιλαμβάνεται η δυνατότητα λήψης, επεξεργασίας και εγγραφής εικόνων 4D τομογραφικής ανασύνθεσης. Να αναφερθούν αναλυτικά οι προσφερόμενες μέθοδοι απεικονιστικής καθοδήγησης και να περιγραφούν τα βήματα που απαιτούνται για τη χρήση κάθε μεθόδου.», ο προσφεύγων αιτείται για την ορθή αξιολόγηση και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων να αναθεωρηθεί ο αντίστοιχος συντελεστής βαρύτητας κατά την αξιολόγηση και να οριστεί σε 1.5% αντί 0.75%. Στην παράγραφο 10.1 όπου ζητείται «Να προσφερθεί σύστημα (λογισμικό και υλισμικό όπου είναι απαραίτητο) για την εκτέλεση θεραπειών στερεοτακτικής ακτινοθεραπείας (SBRT) στον πνεύμονα όπου θα λαμβάνεται

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

υπόψη η αναπνευστική κίνηση (όπως για παράδειγμα με το συγχρονισμό της ακτινοβολήσης με την αναπνοή του ασθενούς) και να δοθούν στοιχεία που αφορούν στη λειτουργικότητά του.», για την ορθή διατύπωση και αξιολόγηση καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων, ο προσφεύγων αναφέρει ότι πρέπει να ζητείται να αναφερθεί η δυνατότητα συμβατότητας με τους υφιστάμενους ΓΕ (Γραμμικούς Επιταχυντές) που βρίσκονται σε κλινική χρήση στο Νοσοκομείο, προτείνει δε την αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 8.13 όπου ζητείται: «Πλήρης σειρά εργαλείων επεξεργασίας εικόνων 2D και 3D.», ο προσφεύγων αιτείται για την ορθή αξιολόγηση καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων κατά την κλινική εφαρμογή ευρύτερης ανατομικής περιοχής ότι πρέπει να ζητείται να αναφερθεί δυνατότητα τυχόν επιπλέον εργαλείων για την διαχείριση εικόνων 4D και να οριστεί αντίστοιχος συντελεστής βαρύτητας κατά την αξιολόγηση, προτείνει δε την αναδιατύπωση του όρου και, για την εν λόγω παράγραφο προσθήκη συντελεστή βαρύτητας: 1%. Στην παράγραφο 9.3 όπου ζητείται «Μεταβλητή ταχύτητα περιστροφής κεφαλής ορθοστάτη. Μέγιστη τιμή ≥ 4 μοίρες/s.», ο προσφεύγων ζητά για την ορθή διατύπωση και αξιολόγηση καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων να πρέπει να αναφερθεί και η ταχύτητα του κατευθυντήρα (collimator) από τους προσφέροντες. Στην παράγραφο 8.18 όπου ζητείται «Να αναφερθούν οι δυνατότητες εναλλαγής φίλτρων (bowtie filters) ανάλογα με την απεικονιζόμενη ανατομική περιοχή, για τη διενέργεια τρισδιάστατης απεικονιστικής καθοδήγησης (CBCT). Θα εκτιμηθεί εάν η εναλλαγή των φίλτρων μπορεί να γίνει από το χώρο του χειριστηρίου χωρίς να απαιτείται από το χρήστη να εισέρχεται στην αίθουσα θεραπείας.», ο προσφεύγων αιτείται για την ορθή διατύπωση και αξιολόγηση καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων να ζητείται να αναφερθεί ο αριθμός (πλήθος) των προσφερόμενων φίλτρων, προτείνοντας αναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 11.1 όπου ζητείται «Να περιλαμβάνονται 2 σταθμοί εργασίας με σύστημα σχεδιασμού θεραπείας (ΣΣΘ) κατάλληλο για τον υπολογισμό κλασικών ακτινοθεραπειών με δέσμες φωτονίων ή/και ηλεκτρονίων, σύμμορφων τρισδιάστατων (3D) ακτινοθεραπειών, ακτινοθεραπειών με πεδία ακτινοβολίας διαμορφούμενης έντασης (IMRT) και ογκομετρικής IMRT (VMAT) και στερεοτακτικής ακτινοθεραπείας (SRT/SBRT). Ο προμηθευτής θα αναλάβει την υποχρέωση

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

και το κόστος της αναβάθμισης/ αντικατάστασης ενός τουλάχιστον από τα ΣΣΘ του που έχει ήδη εγκατεστημένα στο Νοσοκομείο μας, στο ίδιο λογισμικό και έκδοση με αυτά της προσφοράς του. Επίσης, αν η μοντελοποίηση των δεσμών στο ΣΣΘ δεν είναι δυνατόν να ολοκληρωθεί από το Τμήμα Ιατρικής Φυσικής του Νοσοκομείου και απαιτείται η εμπλοκή της προμηθεύτριας ή άλλης εταιρείας, το οποίο κόστος θα βαρύνει τον προμηθευτή.», ο προσφεύγων αιτείται για την ορθή αξιολόγηση και τη διασφάλιση ισοδύναμων προσφορών, καθώς και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων κατά εύρυθμη και αποτελεσματικότερη ροή εργασίας, ο προσφεύγων προτείνει αναδιατύπωση του όρου ώστε να ζητείται να αναφερθεί η δυνατότητα τυχόν αναβάθμισης ή αντικατάστασης περισσότερων του ενός, με τον αντίστοιχο συντελεστή βαρύτητας κατά την αξιολόγηση. Στην παράγραφο 11.2 όπου ζητείται «Να περιγραφούν τα χαρακτηριστικά του αλγόριθμου (ή αλγόριθμων) δοσιμετρικού υπολογισμού και βελτιστοποίησης και να αναφερθεί η ακρίβειά του και ο τυπικός χρόνος δοσιμετρικού υπολογισμού για κάθε μια από τις υποστηριζόμενες τεχνικές θεραπείας π.χ. με φωτόνια α) 3D-CRT: 4-fields, β) IMRT: 7 πεδία σε προκαθορισμένες γωνίες, γ) VMAT: 1 & 2 arcs και δ) με ηλεκτρόνια: 1 πεδίο με κώνο 20x20 cm. Για τις θεραπείες IMRT και VMAT να δοθούν και στοιχεία για το χρόνο υπολογισμού του πλάνου επιβεβαίωσης: α) σε εξωτερικό ομοίωμα (π.χ. ArcCheck, β) επί του ανιχνευτή EPID (fluence/ dose QC).», ο προσφεύγων προτείνει αναδιατύπωση του όρου, για την ορθή αξιολόγηση και τη διασφάλιση ισοδύναμων προσφορών, δεδομένου ότι το εδάφιο «Για τις θεραπείες IMRT και VMAT να δοθούν και στοιχεία για το χρόνο υπολογισμού του πλάνου επιβεβαίωσης: α) σε εξωτερικό ομοίωμα (π.χ. ArcCheck, β) επί του ανιχνευτή EPID (fluence/ dose QC).» δεν αποτελεί χαρακτηριστικό στοιχείο του προσφερόμενου ΣΣΘ, αλλά των διαφορετικών ανεξάρτητων συστημάτων ποιοτικού ελέγχου-δοσιμετρίας άλλης ενότητας, ζητά δε ούτως ο όρος να διαγραφεί μερικώς και προτείνει την επαναδιατύπωσή του. Στην παράγραφο 11.13 όπου ζητείται: «Είναι επιθυμητή η δυνατότητα άθροισης δόσεων από πλάνα εξωτερικής ακτινοθεραπείας και βραχυθεραπείας», ο προσφεύγων προτείνει, δεδομένου ότι η απαίτηση δυνατότητα άθροισης δόσεων από πλάνα εξωτερικής ακτινοθεραπείας επαναλαμβάνεται στην παράγραφο 11.12, για την ορθή διατύπωση και ερμηνεία του, να αναδιατυπωθεί με προτεινόμενη από αυτόν

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

αναδιατύπωση. Στην παράγραφο 11.14 όπου ζητείται «τα ΣΣΘ θα πρέπει να μπορούν να υποστηρίξουν το σχεδιασμό πλάνων θεραπείας για τους εγκατεστημένους στο τμήμα ακτινοθεραπείας GE Synergy και Unique», ο προσφεύγων προτείνει για την ορθή διατύπωση και αξιολόγηση καθώς και τη διασφάλιση ισοδύναμων προσφορών, να προσδιοριστεί η συμβατότητα εκ των υφιστάμενων εγκατεστημένων GE, και περαιτέρω, προτείνει επαναδιατύπωση του όρου. Στην παράγραφο 12.7 όπου ζητείται «Να υπάρχει δυνατότητα επισκόπησης (offline review) των εικόνων τοποθέτησης ή/και των πεδίων θεραπείας από τα απεικονιστικά συστήματα (EPI και CBCT) σε 2 τουλάχιστον σταθμούς εργασίας του προσφερόμενου συστήματος, με τις απαιτούμενες άδειες χρήσης (ανεξάρτητες από αυτές των ΣΣΘ). Πρόσθετες δυνατότητες ή επιπλέον σταθμοί εργασίας για τους ιατρούς θα αξιολογηθούν θετικά.», ο προσφεύγων προτείνει για την ορθή αξιολόγηση και την ανάδειξη ουσιαστικών πλεονεκτημάτων να αναθεωρηθεί ο αντίστοιχος συντελεστής βαρύτητας κατά την αξιολόγηση και να οριστεί σε τουλάχιστον 2% αντί 0.4%. Στην παράγραφο 13.1 όπου ζητείται «Σύστημα ποιοτικού ελέγχου της δοσιμετρίας των πλάνων IMRT που θα χρησιμοποιεί τον ανιχνευτή της ηλεκτρονικής απεικόνισης (EPI) και θα συμπεριλαμβάνει όλα τα αναγκαία εργαλεία υλισμικού και λογισμικού διαχείρισης, επεξεργασίας και ανάλυσης των δεδομένων των ελέγχων σε ηλεκτρονικό υπολογιστή. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να είναι κατάλληλο για έλεγχο και περιστροφικής ακτινοβολήσης. Θα εκτιμηθεί ιδιαίτερα η ευκολία χρήσης του και ο βαθμός ενσωμάτωσης/διασύνδεσης με το προσφερόμενο συγκρότημα. Να περιγραφούν οι απαιτούμενες διαδικασίες για την αποδοχή του συστήματος για κλινική χρήση (commissioning).», ο προσφεύγων αιτείται για την ορθή αξιολόγηση καθώς και τη διασφάλιση ουσιαστικών πλεονεκτημάτων, να αναφερθεί τυχόν επιπλέον δυνατότητα in-vivo για το προσφερόμενο σύστημα ποιοτικού ελέγχου της δοσιμετρίας πλάνων. Στην παράγραφο 14.2 όπου ζητείται «Να προσφερθεί σύστημα για τη διενέργεια εξειδικευμένων ποιοτικών ελέγχων του GE, σύμφωνα με τα σχετικά πρωτόκολλα της ΕΕΑΕ και του AAPM-TG142. Το σύστημα αυτό θα πρέπει να μπορεί να αξιοποιήσει τα δεδομένα ή/και τις εικόνες από τους ανιχνευτές και των δύο συστημάτων απεικόνισης για τη διενέργεια δοσιμετρικών αλλά και γεωμετρικών ελέγχων. Για τους ελέγχους αυτούς θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

ομοιώματα ποιοτικών ελέγχων τα οποία διαθέτει ήδη το νοσοκομείο μας (Catphan CTP 503, 18FG Leeds X-ray imaging phantom with 1 mm Cu filter plate, Elekta Ball bearing phantom, Varian Isocube, Las Vegas low Contrast Phantom, Penta Guide phantom) ή εναλλακτικά άλλα ομοιώματα, τα οποία θα πρέπει να αναφερθούν και να περιγραφεί για ποιόν έλεγχο απαιτούνται και να περιλαμβάνονται στην προσφορά. Το σύστημα θα πρέπει να είναι απλό στη χρήση του και να προσφέρει τη μεγαλύτερη δυνατή ευκολία όσον αφορά στην εισαγωγή των δεδομένων/εικόνων ελέγχου και το μεγαλύτερο δυνατό βαθμό αυτοματοποίησης όσον αφορά στην επεξεργασία δεδομένων/εικόνων και την εξαγωγή των αποτελεσμάτων του κάθε ελέγχου. Τα αποτελέσματα των ελέγχων θα πρέπει να αποθηκεύονται σε αντίστοιχη βάση δεδομένων, όπου να φαίνονται άμεσα μέσω κατάλληλης σήμανσης ή γραφημάτων οι περιπτώσεις εκείνες που τα αποτελέσματα των ελέγχων ήταν εκτός ορίων ή/και πολύ κοντά σε αυτά. Θα εκτιμηθούν ιδιαίτερα: α) Η πληρότητα του προσφερόμενου συστήματος όσον αφορά στην κάλυψη των απαιτούμενων ποιοτικών ελέγχων. β) Η ευκολία πρόσβασης στη σχετική βάση δεδομένων για την επισκόπηση των αποτελεσμάτων προηγούμενων ελέγχων μέσω του δικτύου του νοσοκομείου. γ) Η δυνατότητα χρήσης του συστήματος για τη χρήση του και στους υπόλοιπους ΓΕ του Νοσοκομείου (Varian, Elekta), δ) Η δυνατότητα επέκτασης του προσφερόμενου συστήματος με άλλες λειτουργίες (π.χ. δοσιμετρία κατά τη διάρκεια της θεραπείας), οι οποίες θα πρέπει να περιγραφούν. Στην προσφερόμενη σύνθεση θα πρέπει να περιλαμβάνονται άδειες χρήσης για τρεις (3) ΓΕ (τον προσφερόμενο, τον Elekta Synergy και τον Varian Unique), όσον αφορά στον ποιοτικό έλεγχο (κατά AAPM-TG142).», ο προσφεύγων δε προτείνει για την ορθή διατύπωση και αξιολόγηση ισοδύναμων προσφορών, να αναφερθεί προς αξιολόγηση η δυνατότητα να διαθέτει άδειες συμβατότητας με του υφιστάμενους κλινικά εγκατεστημένους γραμμικούς επιταχυντές του Νοσοκομείου. Στην παράγραφο 16.2 όπου ζητείται «Στοιχεία τεχνικής υποστήριξης (service) μετά την πώληση. Να δοθούν τα οριζόμενα στοιχεία στην απαίτηση 17.9.», ο προσφεύγων αιτείται για την αποσαφήνιση της απαίτησης καθώς και την ορθή και ακριβή αξιολόγηση ισοδύναμων προσφορών, να προσδιοριστούν αναλυτικά τα απαιτούμενα προς αξιολόγηση στοιχεία τεχνικής υποστήριξης, προτείνει δε αντίστοιχη αναδιατύπωση του όρου. Για κάθε δε εκ των ως άνω όρων

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

προτείνει και συγκεκριμένη κατ' αυτόν ορθή διατύπωση που πρέπει να λάβει έκαστος όρος.

Με τους δε υπό 10.4 ισχυρισμούς του, ο προσφεύγων αναφέρει ότι για την πληρέστερη και ολοκληρωμένη σύνταξη τεχνικών προδιαγραφών του Παραρτήματος ΣΤ' της Διακήρυξης υπό τον τίτλο «ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ Α/Α ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΕΣΗΔΗΣ: 65054 Α/Α ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ: 196» και ειδικότερα στον Πίνακα Τεχνικών Προδιαγραφών στις σελ. 31-46 της Διακήρυξης, θα πρέπει να γίνουν οι σχετικές προσθήκες στην ενότητα 2-(ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΡΑΜΜΙΚΟΥ ΕΠΙΤΑΧΥΝΤΗ (ΓΕ)), ως ακολούθως « 1.Προσθήκη επιπλέον παραγράφου 2.14: «Λειτουργία χαμηλού θορύβου λειτουργία γραμμικού επιταχυντή μέσω επαρκούς ηχομόνωσης για την άνεση του ασθενούς. Είναι επιθυμητό το επίπεδο θορύβου να είναι κάτω από 80dB.» και «2.Προσθήκη επιπλέον παραγράφου 2.15: «Χαμηλή κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας γραμμικού επιταχυντή σε αναμονή και σε ακτινοβολήση. Να δοθούν τιμές.».

Με τον υπό 10.5 λόγο της προσφυγής, ο προσφεύγων αναφέρει ότι σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης για το κριτήριο αξιολόγησης προσφορών (Παράρτημα Δ') ζητείται μεταξύ άλλων, το κόστος ετήσιας συντήρησης T1 να μην υπερβαίνει το 6% της προσφερόμενης τιμής του μηχανήματος (σελίδα 28 διακήρυξης). Όμως, το κόστος αυτό κατά τον προσφεύγοντα δεν επαρκεί για την κάλυψη πλήρους ετήσιας συντήρησης (μετά τη λήξη του χρόνου εγγύησης), διότι το κόστος αυτό περιλαμβάνει και κόστη συντήρησης τρίτων (υπό-προμηθετών, κατασκευαστικών έργων) πέραν του κόστους εξοπλισμού για το διαθέσιμο από την κάθε προσφέρουσα εταιρία εξοπλισμό, ενώ δεν υφίσταται άλλη σύμβαση ετήσιας συντήρησης αυτού του ύψους ή και χαμηλότερο σε άλλα δημόσια Νοσηλευτικά Ιδρύματα, αντίστοιχη για τον ζητούμενο εξοπλισμό βεβαρημένης σύνθεσης και υψηλών απαιτήσεων εξοπλισμό νεότερης γενιάς, περαιτέρω δε ότι η τρέχουσα ετήσια σύμβαση στο ... «...» για τη συντήρηση γραμμικού επιταχυντή τύπου SL18 της εταιρίας μας (...) έχει μεγαλύτερο τίμημα για εξοπλισμό παλιότερης γενιάς, τεχνολογίας και σύνθεση συνολικού εξοπλισμού με κάλυψη ανταλλακτικών διαφορετικής τεχνολογίας και κόστους από τα νεότερα σύμφωνα με την απαίτηση της

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

διακήρυξης. Περαιτέρω ότι με δεδομένο πως η εν λόγω προδιαγραφή, με τον τρόπο που είναι διατυπωμένη, αποκλείει αδικαιολόγητα τη συμμετοχή τόσο του προσφεύγοντος, όσο και ενδεχομένως και άλλων εταιριών της ίδιας δραστηριότητας στον προκείμενο διαγωνισμό, χωρίς αυτό να δικαιολογείται από κάποια ιδιαίτερη ανάγκη της Αναθέτουσας, ο προσφεύγων ζητά την αναδιατύπωση του όρου με τρόπο κατά τον οποίο το κόστος ετήσιας συντήρησης T1 δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της προσφερόμενης τιμής του μηχανήματος» για την ορθή διαμόρφωση συγκριτικής τιμής προσφοράς (ΣΤΠ), ώστε να είναι δυνατή η ευρεία συμμετοχή των εταιριών και παράλληλα να καθιστά συνθήκη ικανή που να επιτρέπει στις υποψήφιες εταιρίες να είναι ανταγωνιστικές χωρίς να επιβαρύνουν, κατά τον προσφεύγοντα, σημαντικά τον φορέα κατά τη προμήθεια του εξοπλισμού και προς όφελος του Δημοσίου.

3. Επειδή η αναθέτουσα αρχή με τις απόψεις της υποστηρίζει τα εξής.

4. Επειδή, η Προσφυγή υπάγεται βάσει της κατά τα ως άνω εκτιμώμενης αξίας της Διακήρυξης και του χρόνου αποστολής της προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 7-12-2018, στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου IV Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., ως και την καθ' ύλην αρμοδιότητά της κατ' αρ. 345 παρ. 1 Ν. 4412/2016. Επιπλέον, η Προσφυγή ασκήθηκε εμπρόθεσμα (ημερομηνία δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ την 10-12-2018, χρόνος παραγωγής τεκμηρίου γνώσης και άρα σημείο έναρξης της δεκάημερης προς άσκηση της προσφυγής, προθεσμίας την 25-12-2018 και χρόνος άσκησης της προσφυγής την δέκατη από το σημείο αυτό ημέρα, ήτοι την 4-1-2019) κατά το άρ. 361 παρ. 1 Ν. 4412/2016, ενώ ο προσφεύγων χρησιμοποίησε το κατ' άρ. 8 παρ. 2 ΠΔ 39/2017 τυποποιημένο έντυπο, το οποίο νομίμως υπογράφηκε από το νόμιμο εκπροσώπό του. Ο δε προσφεύγων, παρίσταται ως έχων άμεσο, προσωπικό και ενεστώς έννομο συμφέρον για την καταρχήν άσκηση της ως άνω Προσφυγής, τουλάχιστον ως προς τους ισχυρισμούς του στο κεφ. 10.3 και 10.5 της προσφυγής, όπου τουλάχιστον καταρχήν αναφέρει ότι αποκλείεται. Εξάλλου, η μετ' εννόμου συμφέροντος και άρα παραδεκτή προβολή έστω και ενός ισχυρισμού της προσφυγής, αρκεί για το καταρχήν

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

παραδεκτό της προσφυγής. Επομένως, η Προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω κατά την ουσία της.

5. Επειδή, όσον αφορά τους ισχυρισμούς της προσφυγής, υπό 10.3 και 10.4, ο προσφεύγων προτείνει τροποποιήσεις και προσθήκες όρων στη διακήρυξη, χωρίς ουδόλως να επικαλείται βλάβη του και δη προβάλλει ότι αποκλείεται από τους προσβαλλόμενους ως άνω όρους της διακήρυξης ή καθίσταται ουσιωδώς δυσχερής η συμμετοχή του σε αυτήν. Ειδικότερα, ο προσφεύγων δεν στοιχειοθετεί ούτε αποδεικνύει ότι οι ως άνω όροι τον εμποδίζουν από το να συμμετέχει στο διαγωνισμό, αντίθετα προβάλλει μόνο ότι η ακύρωση τους, η τροποποίησή τους, η συμπλήρωση ή αντικατάστασή τους σύμφωνα με τις περιεχόμενες στην προσφυγή προτάσεις του θα ήταν «προτιμότερες» ή «ορθότερες», εκκινώντας έτσι μία μη προβλεπόμενη από τις διατάξεις περί προσφυγής ενώπιον της ΑΕΠΠ διαβούλευση σχετικά με το ιδανικό γι αυτόν περιεχόμενο της προσφυγής. Η ΑΕΠΠ όμως δεν είναι κατά νόμο αρμόδια να κρίνει εάν ένας προτεινόμενος από τον προσφεύγοντα όρος είναι θεμιτός ή όχι. Αντίθετα, μόνη αρμοδιότητά της ΑΕΠΠ είναι να κρίνει τη νομιμότητα όρων που προσβάλλονται επί τη βάση ότι αποκλείουν ή καθιστούν ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του προσφεύγοντος στο διαγωνισμό. Σημειώνεται δε ότι ουδόλως η εν προκειμένω κρίση περί μη προβολής και θεμελίωσης βλάβης του προσφεύγοντος

Η δε βλάβη, ως βασικό στοιχείο της θεμελίωσης του εννόμου συμφέροντος, πρέπει να προσδιορίζεται ειδικώς (ΣΤΕ 1995/2016). Οφείλει, δηλαδή, ο Προσφεύγων να επικαλείται τις δυσμενείς μεταβολές που επέρχονται σε βάρος του από την πράξη προς θεμελίωση του έννομου συμφέροντος για άσκηση προσφυγής (βλ. ΣΤΕ 3905/2004). Σε κάθε περίπτωση, ανεξαρτήτως προβολής του από την αναθέτουσα αρχή το έννομο συμφέρον ελέγχεται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια κατά περίπτωση σύνθεση εξέτασης της προσφυγής ως και από τον δικαστή (βλ. ΣΤΕ 2080/2016, 5/2006, 3078/2005, 1461/2003, κ.α.), ενώ οι προσβαλλόμενοι από τον προσφεύγοντα λόγοι ακύρωσης περί υπάρξεως πλημμελειών, όσο σοβαρές και εάν είναι οι πλημμέλειες αυτές, και όσο κατάφωρη η παράβαση νόμου, δεν μπορούν να θεμελιώσουν έννομο συμφέρον για τον προσφεύγοντα, αφού άλλωστε η εξέτασή τους ανάγεται στο βάσιμο της

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

αιτήσεως και όχι στο παραδεκτό αυτής (Δημήτριος Θ. Πυργάκης, Το έννομο συμφέρον στη δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας, Νομική Βιβλιοθήκη, 2017). Ειδικότερα, όσον αφορά την προσφυγή κατά όρων διακήρυξης, ο προσφεύγων πρέπει να επικαλεσθεί άμεση βλάβη από τον όρο της διακήρυξης, ο οποίος παραβιάζει κατ' αυτόν τους κανόνες που αφορούν τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου ή τα εφαρμοστέα για την ανάδειξη του κριτήρια, σε σημείο που να αποκλείει ή να καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό (βλ. ενδεικτικά Απόφαση ΑΕΠΠ 7μελής 3/2018, ΕΑ ΣτΕ 129, 130, 131, 146, 147, 148/2016 Ολομ., ΕΑ 415/2014, 9, 124, 189/2015, 1258, 1316/2008, 342, 670/2009 κ.α.). Ως βλάβη, συνεπώς, στην περίπτωση αυτή, νοείται όχι η απλή επίκληση παρανομίας ή η κατά γενικό τρόπο επίκληση παραβάσεως διαφόρων διατάξεων οποιουδήποτε επιπέδου, αλλά τα πραγματικά εκείνα περιστατικά, συγκεκριμένα και αρκούντως εξειδικευόμενα, αφορώντα τη νομική ή πραγματική κατάσταση του συγκεκριμένου συμμετέχοντος, τα οποία είτε αποκλείουν είτε καθιστούν υπερβολικά δυσχερή τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό είτε προδιαγράφουν άμεσα ή έμμεσα το αποτέλεσμα του λόγω αδυναμίας του προσφεύγοντος να εκπληρώσει τις απαιτούμενες προϋποθέσεις (βλ. ΣτΕ ΕΑ ασφ.μ. 1140, 1137, 977/2010, 1149, Π 02-3, 1046-7/2009, 14/2006). Εξ άλλου, η κατά τα ανωτέρω επίκληση βλάβης προς θεμελίωση του εννόμου συμφέροντος προς άσκηση αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων κατά της διακηρύξεως απαιτείται τόσο κατά την προβολή λόγων που στρέφονται κατά συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως όσο και κατά την προβολή λόγων που πλήσσουν την εν γένει νομιμότητα αυτής (πρβλ. ΕΑ ασφ.μ. 9/2015, 415/2014, 434/2012 σκ. 6, 977/2010, 14/2006). Σε κάθε πάντως περίπτωση, συμφώνως και με τα άρθρα 346 παρ. 1 και 360 παρ. 1 Ν. 4412/2016, ο προσφεύγων πρέπει να επικαλείται ή σε κάθε περίπτωση να προκύπτει από το δικόγραφο του με σαφή τρόπο (πρβλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 120/2017) τη βλάβη που επάγεται σε αυτόν ο προσβαλλόμενος όρος, φέρει δε το καταρχήν βάρος στοιχειοθέτησής τέτοιου εννόμου συμφέροντος, άλλως ο ισχυρισμός προβάλλεται τόσο άνευ εννόμου συμφέροντος, όσο και αορίστως και σε κάθε περίπτωση απαραδέκτως (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 167/2018). Σε διαφορετική περίπτωση, η προδικαστική προσφυγή θα διακινδύνευε να τραπήει σε «actio popularis».

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

=Εξάλλου, ο εκ της ΑΕΠΠ τυχόν έλεγχος, υπό την έννοια του άρθρου 367 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016, ήτοι κατατείνων στην ακύρωση πράξης ή παράλειψης του προσυμβατικού σταδίου, χωρίς να συνάγεται καν από το σύνολο του δικογράφου οικείο έννομο προς τούτο συμφέρον του προσφεύγοντος, θα συνιστούσε υπέρβαση αρμοδιότητας εκ μέρους της ΑΕΠΠ, αλλοιώνοντας το ρόλο αυτής ως και του ίδιου του θεσμού της προδικαστικής προσφυγής, τρέποντας τον από, κατ' άρθρο 362 παρ. 1 και 367 παρ. 1-2 Ν. 4412/2016, ειδικό, ήτοι κινούμενο επί τη βάσει συγκεκριμένων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών το βάρος επίκλησης των οποίων φέρει ο προσφεύγων, ο οποίος ούτως ορίζει το αντικείμενο της ελεγκτικής διαδικασίας (πρβλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 98/2017), σε καθολικό και αυτεπάγγελο. Περαιτέρω, ο σκοπός της ΑΕΠΠ ανάγεται, κατ' άρθρο 347 παρ. 1 Ν. 4412/2016 στην "επίλυση των διαφορών που ανακύπτουν κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης των συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών" και τούτο "ύστερα από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής" (η οποία, ούτως, ορίζει το αντικείμενο και τα όρια της διαφοράς, άρα και του εκ μέρους της ΑΕΠΠ ελέγχου) και πάλι μόνο αν αυτή η άσκηση έλαβε χώρα "σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Τμήμα ΙΙ του παρόντος Τίτλου [άρθρα 360-371 Ν. 4412/2016]" (ήτοι παραδεκτός) και όχι στον εν γένει έλεγχο νομιμότητας ή έγκριση των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.

15. Επειδή, περαιτέρω και ανεξαρτήτως των ανωτέρω, όπως έχει γίνει δεκτό από τη νομολογία (ΣτΕ 3719/2011, 1105/2010, Ε.Α. ΣτΕ 676/2011, 77/2011, 1140/2010, 1025/2010, 1024/2010, 691/2009, 434/2008 κ.ά.), η αναθέτουσα αρχή είναι, κατ' αρχήν, ελεύθερη να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακηρύξεως ως προς τα προς προμήθεια είδη, καθορίζοντας τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά τους και τις ανάγκες της υπηρεσίας από ποσοτική και ποιοτική άποψη. Η δε θέσπιση, με τη διακήρυξη, των προδιαγραφών που η αναθέτουσα αρχή κρίνει πρόσφορες ή αναγκαίες, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών της, δεν παραβιάζει τους κανόνες του ανταγωνισμού, εκ μόνου του λόγου ότι συνεπάγεται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστά ουσιωδώς δυσχερή τη συμμετοχή σε αυτόν των προμηθευτών, των οποίων τα προϊόντα δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο διαγωνισμό

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

προσώπων. Η προαναφερόμενη ελευθερία της αναθέτουσας αρχής, να διαμορφώνει κατά την κρίση της τους όρους της διακηρύξεως, πρέπει, βεβαίως, να ασκείται με βάση τα οριζόμενα στις οικείες διατάξεις και υπό την αναγκαία προϋπόθεση τηρήσεως των βασικών αρχών που διέπουν τους διαγωνισμούς για τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, ειδικότερα δε της ισότιμης προσβάσεως σε αυτούς των προτιθεμένων να συμμετάσχουν και της διασφάλισεως του ανοίγματος των δημοσίων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. Δεν αποκλείεται, όμως, ο περιορισμός του ανταγωνισμού, ως εκ των απαιτήσεων συγκεκριμένων προδιαγραφών, αν μόνο αυτές οι συγκεκριμένες προδιαγραφές εξυπηρετούν αποτελεσματικά τις ανάγκες για την κάλυψη των οποίων τίθενται (ΣΤΕ 1105/2010, πρβλ. ΣΤΕ. 365/2007, Ε.Α. ΣΤΕ 267/2008). Σε μια τέτοια περίπτωση, που, κατά την ανέλεγκτη ακυρωτικώς τεχνική κρίση της διοικήσεως, μόνον οι συγκεκριμένες προδιαγραφές εξυπηρετούν αποτελεσματικά τις ανάγκες, για την κάλυψη των οποίων τίθενται, νομίμως περιορίζεται ο κύκλος των διαγωνιζομένων επιχειρήσεων, ως αναγκαία συνέπεια της επιλογής αυτής, έστω και αν η επιλεγείσα κατηγορία των προς προμήθεια ειδών με τα συγκεκριμένα τεχνικά χαρακτηριστικά προσφέρεται τη δεδομένη χρονική στιγμή από μία μόνον εταιρεία (ΣΤΕ 1105/2010, Ε.Α. ΣΤΕ 77/2011). Περαιτέρω, ο προσφεύγων αναπόδεικτα επικαλείται ότι το προϊόν CC GRASS EX2 60 PU είναι το μόνο που πληροί τις οικείες προδιαγραφές γραμμικής πυκνότητας και συρραφών, ουδόλως δε στοιχειοθετεί ότι δεν υφίστανται άλλα προϊόντα είτε του ίδιου είτε άλλου κατασκευαστή που πληρούν τις παραπάνω προδιαγραφές, καίτοι αυτός φέρει το βάρος απόδειξης. Συνεπώς, ο περί φωτογραφικού χαρακτήρα της διακήρυξης ισχυρισμός του, εκτός των άλλων, είναι αναπόδεικτος, ο δε προσφεύγων στοιχειοθετεί μόνο γιατί το ως άνω προϊόν πληροί τους παραπάνω όρους, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει ότι είναι το μόνο που τους πληροί. Επίσης, αναπόδεικτα, όπως προαναφέρθηκε επικλήθηκε την τεχνική αδυναμία ύπαρξης προϊόντος με ύψος πέλους 60 χιλιοστών και ταυτόχρονη πλήρωση της προδιαγραφής για γραμμική πυκνότητα 17.500 dtex και δη με γραμμική πυκνότητα άνω των 16.000 dtex όπως επικαλείται. Ομοίως, αναπόδεικτα κατά τα ανωτέρω επικλήθηκε αδυναμία σύμπτωσης της προδιαγραφής για γραμμική πυκνότητα 17.500 dtex και για αριθμό συρραφών 13.500/τμ, ενώ μάλιστα δια της προσφυγής του και των σχετικών του εγγράφων και

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

συνομολόγησε και απέδειξε το εφικτό αυτής, αλλά και την επίτευξή της, από άλλα πλην του κατ' αυτόν φωτογραφιζόμενου προϊόντα και τούτο πέραν του ότι, κατά την αμέσως προηγούμενη σκέψη, η συμμετοχή του άνευ προσβολής των οικείων όρων σε πρόσφατες διαδικασίες με τις ίδιες και αυστηρότερες με τις εδώ προσβαλλόμενες προδιαγραφές, αναιρεί την επίκλησή του για περιοριστικό χαρακτήρα αυτών. Περαιτέρω, και πάλι κατά τα αναλυτικώς εκτεθέντα παραπάνω, ο ίδιος δια των στοιχείων που προσκόμισε για άλλα πλην του φωτογραφιζόμενου, προϊόντα του εμπορίου, απέδειξε την πλήρωση όχι μόνο των προσβαλλόμενων, αλλά όλων των αναφερόμενων στην προσφυγή προδιαγραφών από άλλο προϊόν, με μόνη εξαίρεση το ύψος πέλους, που ουδόλως αναφέρεται στην προσφυγή. Και ναι μεν, η επιλογή προϊόντων που ούτως ή άλλως δεν δύνατο να προσφερθούν λόγω άλλων μη προσβαλλόμενων προδιαγραφών, καθιστά αόριστη και αναπόδεικτη, ως και αλυσιτελή την αιτίαση του περί αποκλεισμού του ευρύτερου ανταγωνισμού, αποδεικνύει σε κάθε περίπτωση όμως, ότι όλες οι προδιαγραφές ήταν επιτεύξιμες και δεν τέθηκαν προς περιορισμό του ανταγωνισμού, δεδομένου εξάλλου ότι ουδόλως το πλάτος ίνας, ο αριθμός συρραφών και η γραμμική πυκνότητα είναι δυνατόν να επηρεάζονται από το ύψος πέλους κατά την κοινή λογική (αφού αφορούν είτε την κατασκευή της ίνας είτε την ύφανση του χλοοτάπητα) και επομένως ουδόλως είναι ανέφικτο να συνδυαστούν με ένα με μεγαλύτερο, απλώς ύψος, πέραν δε του ότι ούτε ο προσφεύγων αιτιάται οτιδήποτε αντίθετο. Περαιτέρω, ο προσφεύγων ουδένα ισχυρισμό προβάλλει, βλ. και κατωτέρω, περί του αδικαιολόγητου της απαίτησης για γραμμική πυκνότητα 17.500 dtex ή και του συνδυασμού της με αριθμό συρραφών 13.000 ανά τμ ούτε προβάλλει οιαδήποτε τεχνική αιτίαση περί του ότι τα δύο αυτά μεγέθη, εκ των οποίων το πρώτο αφορά την πυκνότητα και το βάρος του υλικού των επιμέρους ινών και το δεύτερο την πυκνότητα ραφής στη βάση του χλοοτάπητα, δηλαδή τον αριθμό τεμαχίων χόρτου/ινών που τοποθετούνται ανά τμ του προϊόντος και δεν έχουν καμία μεταξύ τους πρόδηλη τουλάχιστον σύνδεση κατά την κοινή λογική και πείρα δεν είναι δεκτικά συνδυασμού μεταξύ τους. Όλα τα ανωτέρω ισχύουν, επιπλέον του ότι ο ισχυρισμός του προσφεύγοντος ότι οι πληττόμενοι όροι αποτελούν φωτογραφική περιγραφή των προϊόντων, τα οποία κατασκευάζει μόνο συγκεκριμένος αλλοδαπός κατασκευαστής, και αληθής υποτιθέμενος, δεν μπορεί να γίνει δεκτός,

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

δεδομένου ότι το γεγονός της ταύτισης των πληττόμενων προδιαγραφών με προϊόντα του εν λόγω κατασκευαστή, δεν αρκεί για να θεωρηθεί ότι αυτές είναι φωτογραφικές (Ε.Α. ΣΤΕ 676/2011, 1140, 1024, 1025, 836/2010, ΔΕΦΑΘ 296/2013). Επιπλέον τούτων, ο προσφεύγων ουδόλως κατονομάζει δια της προσφυγής του τον ευνοούμενο κατά τις αιτιάσεις του προμηθευτή οικονομικό φορέα παρά αναφέρεται μόνο σε προϊόν αλλοδαπού κατασκευαστή (βλ. ΣΤΕ ΕΑ 2/2011 και ΔΕφίωανν 33/2018). Κατ' αποτέλεσμα όλων των ανωτέρω και δη σωρευτικά, το σύνολο των αιτιάσεων του προσφεύγοντος περί φωτογραφικού χαρακτήρα των παραπάνω προσβαλλόμενων δια του δεύτερου λόγου της προσφυγής του όρων και προδιαγραφών, είναι απορριπτέοι, επιπλέον όσων βάσεων απόρριψης του ιδίου δεύτερου λόγου, αναφέρθηκαν στις προηγούμενες σκ. 8-14.

Επειδή (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 39/2018) λόγοι με τους οποίους ο προτιθέμενος να μετάσχει στο διαγωνισμό επιχειρεί, υπό την μορφή της κατά τρόπο γενικό αμφισβητήσεως της νομιμότητας συγκεκριμένων όρων της διακηρύξεως, να προσδιορίσει, κατά τις δικές του δυνατότητες, τα προς προμήθεια είδη και να καθορίσει, με βάση δικές του εκτιμήσεις, τα κριτήρια για την ανάδειξη του αναδόχου, είναι απορριπτέοι ως απαράδεκτοι (βλ. ΕΑ ΣΤΕ 307/2007).

κατ' άρ. 54 Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι «1. Οι τεχνικές προδιαγραφές που ορίζονται στην περίπτωση 1 του Παραρτήματος VII του Προσαρτήματος Α' παρατίθενται στα έγγραφα της σύμβασης και καθορίζουν τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά των έργων, των υπηρεσιών ή των αγαθών. Τα χαρακτηριστικά αυτά μπορεί επίσης να αναφέρονται στη συγκεκριμένη διαδικασία ή μέθοδο παραγωγής ή παροχής των ζητούμενων έργων, αγαθών ή υπηρεσιών ή σε ειδική διαδικασία άλλου σταδίου του κύκλου ζωής τους, ακόμη και αν οι παράγοντες αυτοί δεν αποτελούν μέρος της υλικής τους υπόστασης, υπό την προϋπόθεση ότι συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης και είναι ανάλογα με την αξία και τους σκοπούς της [...] 2. Οι τεχνικές προδιαγραφές εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης και δεν έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία αδικαιολόγητων εμποδίων στο άνοιγμα των δημόσιων συμβάσεων στον ανταγωνισμό. 3. Οι τεχνικές προδιαγραφές διατυπώνονται με έναν από τους κατωτέρω τρόπους: α) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις,

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών χαρακτηριστικών, υπό την προϋπόθεση ότι οι παράμετροι είναι επαρκώς προσδιορισμένες ώστε να επιτρέπουν στους προσφέροντες να προσδιορίζουν το αντικείμενο της σύμβασης και στις αναθέτουσες αρχές να αναθέτουν τη σύμβαση, β) με παραπομπή σε τεχνικές προδιαγραφές και, με σειρά προτεραιότητας, σε εθνικά πρότυπα που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκών προτύπων, σε ευρωπαϊκές τεχνικές εγκρίσεις, σε κοινές τεχνικές προδιαγραφές, σε διεθνή πρότυπα, σε άλλα τεχνικά συστήματα αναφοράς που έχουν θεσπιστεί από ευρωπαϊκούς οργανισμούς τυποποίησης ή -όταν αυτά δεν υπάρχουν- σε εθνικά πρότυπα, σε εθνικές τεχνικές εγκρίσεις ή σε εθνικές τεχνικές προδιαγραφές στον τομέα του σχεδιασμού, του υπολογισμού και της εκτέλεσης των έργων και της χρησιμοποίησης των αγαθών, κάθε παραπομπή συνοδεύεται από τον όρο ή «ισοδύναμο», γ) ως επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις κατά τα οριζόμενα στην περίπτωση α', με παραπομπή, ως τεκμήριο συμβατότητας προς τις εν λόγω επιδόσεις ή λειτουργικές απαιτήσεις, στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β', δ) με παραπομπή στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' για ορισμένα χαρακτηριστικά και με παραπομπή στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις που αναφέρονται στην περίπτωση α' για ορισμένα άλλα χαρακτηριστικά. 4. Οι τεχνικές προδιαγραφές, εκτός εάν δικαιολογείται από το αντικείμενο της σύμβασης, δεν περιέχουν μνεία συγκεκριμένης κατασκευής ή προέλευσης ή ιδιαίτερης μεθόδου κατασκευής που να χαρακτηρίζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες που παρέχονται από έναν συγκεκριμένο οικονομικό φορέα ούτε εμπορικού σήματος, διπλώματος ευρεσιτεχνίας, τύπων ή συγκεκριμένης καταγωγής ή παραγωγής που θα είχε ως αποτέλεσμα να ευνοούνται ή να αποκλείονται ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένα προϊόντα. Η εν λόγω μνεία επιτρέπεται, κατ' εξαίρεση, όταν δεν είναι δυνατόν να γίνει επαρκώς προσδιορισμένη και κατανοητή περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης κατ' εφαρμογή της παρ. 3. Η εν λόγω μνεία συνοδεύεται από τον όρο «ή ισοδύναμο». 5. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα παραπομπής στις τεχνικές προδιαγραφές που αναφέρονται στην περίπτωση β' της παρ. 3, δεν απορρίπτει προσφορά με την αιτιολογία ότι τα προσφερόμενα έργα, αγαθά ή οι υπηρεσίες δεν πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες έχει παραπέμψει, εφόσον ο προσφέρων

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων των αποδεικτικών μέσων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις που καθορίζονται από τις τεχνικές προδιαγραφές. 6. Όταν η αναθέτουσα αρχή χρησιμοποιεί τη δυνατότητα που αναφέρεται στην περίπτωση α' της παρ. 3 για τη διατύπωση των τεχνικών προδιαγραφών με αναφορά στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις, δεν απορρίπτει προσφορά έργων, αγαθών ή υπηρεσιών που πληρούν ένα εθνικό πρότυπο το οποίο αποτελεί μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, μία ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, μία κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από έναν ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης, εφόσον οι εν λόγω προδιαγραφές καλύπτουν τις επιδόσεις ή τις λειτουργικές απαιτήσεις που ορίζει. Ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του, με κάθε ενδεδειγμένο μέσο, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που αναφέρονται στο άρθρο 56, ότι το έργο, η αγαθό ή η υπηρεσία που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις επιδόσεις ή στις λειτουργικές απαιτήσεις τις οποίες έχει ορίσει η αναθέτουσα αρχή.» Κατά το δε Παράρτημα VII Προσαρτήματος Α' Ν. 4412/2016, όπως ενσωματώθηκε από την οικεία Οδηγία 2014/24/ΕΕ, περ. 1 υποπερ. β ως τεχνική προδιαγραφή ορίζεται «β) όταν πρόκειται για δημόσιες συμβάσεις προμηθειών ή υπηρεσιών: η προδιαγραφή που περιέχεται σε έγγραφο το οποίο προσδιορίζει τα απαιτούμενα χαρακτηριστικά ενός προϊόντος ή μιας υπηρεσίας, όπως τα επίπεδα ποιότητας, τα επίπεδα της περιβαλλοντικής και κλιματικής επίδοσης, ο σχεδιασμός για όλες τις απαιτήσεις (συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας πρόσβασης για τα άτομα με αναπηρία), και η αξιολόγηση της συμμόρφωσης, της καταλληλότητας, της χρήσης του προϊόντος, της ασφάλειας ή των διαστάσεών του, συμπεριλαμβανομένων των απαιτήσεων που ισχύουν για το προϊόν όσον αφορά την ονομασία πώλησης, την ορολογία, τα σύμβολα, τις δοκιμές και μεθόδους δοκιμών, τη συσκευασία, τη σήμανση και την επίθεση ετικετών, τις οδηγίες για τους χρήστες, τις διαδικασίες και μεθόδους παραγωγής σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του αγαθού ή της υπηρεσίας, καθώς και τις διαδικασίες αξιολόγησης της συμμόρφωσης». Κατά τα ανωτέρω, οι τεχνικές προδιαγραφές στο πλαίσιο μάλιστα του κριτηρίου ανάθεσης της πλέον συμφέρουσας προσφοράς με βάση αποκλειστικά την τιμή, τίθενται ως τα

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

ελάχιστα εκείνα απαραίτητα τεχνικά χαρακτηριστικά του προϊόντος, τα οποία καθιστούν αυτό κατάλληλο για τη σκοπούμενη κατά το συμβατικό αντικείμενο και σκοπό χρήση και δεν βαίνουν προς την κατεύθυνση θέσπισης αδικαιολόγητων διακρίσεων και ομοίως αδικαιολόγητων περιορισμών στον ανταγωνισμό.

6. Επειδή εξάλλου (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 39, 120, 209/2017), συνιστά ενωσιακή αρχή του δικαίου δημοσίων συμβάσεων και δη μείζονος σημασίας, η αποφυγή κάθε ανοικτής ή και συγκεκριαλυμμένης διάκρισης και περιορισμού της ελευθερίας ισότιμης συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων εις βάρος ομάδας προμηθευτών ή έστω και μεμονωμένου προμηθευτή (πρβλ. ενδεικτικά ΔΕΕ, Απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 1989, C-3/88, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1989, σ. 4035, σκ. 8 και Απόφαση της 3ης Ιουνίου 1992, C-360/89 Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή I-1992, σ. 3401, σκ. 11). Ως εκ τούτου, το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής επάρκειας του υπό προμήθεια προϊόντος, όπως αυτή επιτυγχάνεται και προσδιορίζεται δια των τεχνικών προδιαγραφών και που απαιτείται για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένο και ανάλογο προς το αντικείμενο της σύμβασης. Τούτο σημαίνει πως θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι ελάχιστες απαιτήσεις να μην υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Επομένως, προκύπτει ότι το κατώτατο όριο της τεχνικής αυτής καταλληλότητας, άρα το περιεχόμενο των τεχνικών προδιαγραφών πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι πρέπει να συνίσταται στα αναγκαία και κατάλληλα εκείνα χαρακτηριστικά, για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό (βλ. ΕΑΑΔΗΣΥ, Κατευθυντήρια Οδηγία 13). Τα παραπάνω προκύπτουν και από το ότι η παραπάνω διάταξη του άρ. 5 Ν. 4412/2016 θα πρέπει πάντα να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της γενικής ρήτηρας της αναλογικότητας και της σχετικότητας των εν γένει κριτηρίων μιας διαδικασίας ανάθεσης δημόσιας σύμβασης επιλογής με το αντικείμενο της σύμβασης, σε αντιστοιχία εξάλλου και με όσα αναλόγως ορίζει το άρ. 75 παρ. 1 περί κριτηρίων ποιοτικής επιλογής κατά το οποίο *“Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες*

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης.” και ιδίως “Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.”, ενώ τα ίδια εξάλλου προκύπτουν και από τη συνδυαστική θεώρηση του άρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016 (βλ. και A.S. Graelis, Public Procurement and the EU Competition Rules (Hart 2015, 2η εκδ.) 6.II.A.vii).

7. Επειδή, όμως, όλα τα ως άνω θα πρέπει πάντα να ερμηνεύονται με γνώμονα την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού, σύμφωνα εξάλλου και του άρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016, η οποία εντός του πλαισίου του ενωσιακού δικαίου συνιστά πρωταρχικό πυλώνα της ασκούμενης δια των δημοσίων συμβάσεων οικονομικής δραστηριότητας και θεμελιακή αξία για τις διαδικασίες ανάθεσής τους. Τούτο προκύπτει εξάλλου, αφενός από τη θέση των άρ. 101 επ. ΣΛΕΕ στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο, αφετέρου από σωρεία προβλέψεων της οικείας Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, οι οποίες θέτουν τον όχι απλώς ονομαστικό και θεωρητικό, αλλά αποτελεσματικό, βιώσιμο και ουσιώδη ανταγωνισμό (βλ. εν γένει περί «βιώσιμου» ανταγωνισμού ενδεικτικά σε ΔΕΕ, Απόφαση της 19ης Απριλίου 2012, C-549/10P TOMRA, Ψηφ. Συλλογή ECLI:EU:C:2012:221, ΠΕΚ Απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 2007, T201/04 Microsoft, Συλλογή 2007, σ. II-3601, παρ. 436, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απόφαση της 13ης Αυγούστου 2003, 2003/741/ΕΚ στην Υπόθεση COMP Αριθμός Απόφασης: 29/2018 12 D3/38.044-NDC Health/IMS Health: Interim Measures C(2003)2920, παρ. 15 περί βιώσιμου ανταγωνισμού) στο επίκεντρο και ως συστατικό του πυρήνα κάθε ειδικότερου κανόνα επί των δημοσίων συμβάσεων, άρα κάθε επιμέρους διαδικασίας και διάταξης (βλ. παρ. 1,7, 31, 32, 33, 36, 49, 50, 59, 61, 63, 69, 74, 78, 79, 90, 92 96 Προοιμίου και άρ. 24, 30, 32, 40, 41, 49, 57, 66, 67 Οδηγίας). Ειδικότερα, αυτό σημαίνει ότι η ως άνω αρχή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα πρέπει να διέπει την κατά τα ως άνω εφαρμογή του άρ. 54 και συγκεκριμένα ότι τα οι όποιες τεχνικές προδιαγραφές δεν θα πρέπει να φθάνουν τέτοιο επίπεδο, ώστε να περιορίζουν δραστικά τον ανταγωνισμό, ακόμη και αν αφήνουν κάποιο έστω περιθώριο περιορισμένης εμφάνισής του, χωρίς τούτος

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

ο περιορισμός να είναι απόλυτα αναγκαίος για τη διασφάλιση ομαλής εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης και συγκεκριμένα την κατάλληλη χρήση του προϊόντος για τον συμβατικό σκοπό. Οι δε αρχές της σχετικότητας, αναλογικότητας και αντικειμενικής σύνδεσης των τεχνικών προδιαγραφών με το αντικείμενο και τον σκοπό της σύμβασης πρέπει ομοίως να ερμηνεύονται υπό το ως άνω πρίσμα. Αυτά έχουν ως συνέπεια ότι μεταξύ άλλων τα όποια στοιχεία των τεχνικών προδιαγραφών, ακόμη και αν καταρχήν παρίστανται ως θεμιτά, δεν θα πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο τέτοιο, ώστε να αποκλείουν υποψηφίους αναδόχους, οι οποίοι υπό άλλη, ομοίως επαρκή για τη διασφάλιση της απαιτούμενης καταλληλότητας, διατύπωση, θα μετείχαν, τονώνοντας ούτως τον ανταγωνισμό. Ούτως, θα πρέπει οι προδιαγραφές, εφόσον και εκ της φύσεώς τους ανά περίπτωση τούτο είναι δυνατό, να διατυπώνονται με γνώμονα τον συγκερασμό της επίτευξης του επιδιωκόμενου από αυτές αποτελέσματος με το μέγιστο άνοιγμα της διαδικασίας στον ανταγωνισμό. Δηλαδή να εκφράζονται με τρόπο τέτοιο, ώστε να μην διασφαλίζεται ότι ο σκοπός θα επιτευχθεί, πλην όμως με μέριμνα για την αποφυγή προπεριγραφής μιας μόνο συγκεκριμένης μεταξύ περισσοτέρων διαθέσιμων τεχνικής που τυχόν ενσωματώνεται σε μέρος μόνο των κατά τα άλλα κατάλληλων προϊόντων και έτσι να αποκλείεται κάθε ισοδύναμο επιμέρους τυχόν χαρακτηριστικό (άρα και κάθε προϊόν που το ενσωματώνει), το οποίο συνιστά εναλλακτικό μεν, κατάλληλο και επαρκές δε για την επίτευξη του σκοπού αυτού μέσο (πρβλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 39/2017). Ειδάλλως, η προδιαγραφή παρίσταται δυσανάλογη και μη αντικειμενικώς δικαιολογημένη.

8. Επειδή περαιτέρω, η αναθέτουσα καταρχήν διαθέτει ελευθερία, ήτοι διακριτική ευχέρεια περί τη θέσπιση των τεχνικών προδιαγραφών των υπό προμήθεια αγαθών σύμφωνα με την εκ μέρους της κρίση περί των επιθυμητών επιπέδων καταλληλότητας και του ειδικότερου, ήτοι δια επιμέρους τεχνικών προδιαγραφών, τρόπο επίτευξής τους. Ούτε παραβιάζονται οι κανόνες του ανταγωνισμού εκ μόνου του λόγου ότι κάποιες προδιαγραφές συνεπάγονται αδυναμία συμμετοχής στο διαγωνισμό ή καθιστούν ουσιαδώς δυσχερή τη συμμετοχή σ' αυτόν των προμηθευτών, των οποίων τα αγαθά δεν πληρούν τις προδιαγραφές αυτές, δεδομένου ότι από τη φύση τους οι προδιαγραφές περιορίζουν τον κύκλο των δυναμένων να συμμετάσχουν στο

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

διαγωνισμό προσώπων. Πλην όμως, η παραπάνω ευχέρεια, όπως κάθε μορφή διακριτικής ευχέρειας της αναθέτουσας στο πλαίσιο της προσυμβατικής διαδικασίας, ελέγχεται δια προδικαστικής προσφυγής ως προς την τυχόν εκ μέρους της κακή χρήση αυτής ή υπέρβαση των άκρων ορίων (βλ. Αποφάσεις ΑΕΠΠ 187, 231/2017) τα οποία όσον αφορά τον καθορισμό όρων διακήρυξης τίθενται στο σημείο εκείνο, όπου δεν θίγεται αδικαιολόγητα η αρχή της ίσης μεταχείρισης, της διαφάνειας και πρωτίστως του αποτελεσματικού ανταγωνισμού (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ 209/2017). Άρα, δεν είναι άνευ ετέρου παράνομος όρος διακήρυξης και επομένως και τεχνική προδιαγραφή για τον μόνο λόγο ότι απλώς περιορίζει τον ανταγωνισμό και αυτό ακόμη και όταν η τεθείσα προδιαγραφή καθιστά κατ' αποτέλεσμα μόνο έναν οικονομικό φορέα ή ένα προϊόν ως δυνάμενο να μετάσχει στη διαδικασία παραδεκτώς. Αλλά ο όποιος περιορισμός του ανταγωνισμού θα πρέπει να είναι και αδικαιολόγητος, ήτοι να μην συνδέεται βάσει αντικειμενικών κριτηρίων με το συμβατικό αντικείμενο. Αντίστροφα δε, δεν είναι δυνατόν ένας όρος να είναι άνευ ετέρου νόμιμος, επειδή απλώς υφίστανται περισσότερα προϊόντα ή οικονομικοί φορείς που μπορούν να τον καλύψουν. Αντίθετα, ένας τέτοιος όρος δύναται να είναι παράνομος και δη ως αντιανταγωνιστικός εφόσον, ακόμη και αν αποκλείει ένα μόνο προϊόν ή οικονομικό φορέα, είναι αδικαιολόγητος βάσει των παραπάνω κριτηρίων. Εξάλλου, η συντρέχουσα αρχή της ισότητας δεν εξαρτάται ως προς την τήρησή της από τον τυχόν αριθμό των αποκλεισμένων και των εν γένει υποκειμένων τα οποία υφίστανται δυσμενή διάκριση (βλ. Απόφαση ΑΕΠΠ Αριθμός Απόφασης: 29/2018 14 238/2017).

9. Επειδή εξάλλου, η Οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 14.6.1993 (ΕΕΛ 169) περί των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) 1882/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Σεπτεμβρίου 2003 (ΕΕΛ 284) και ισχύει, η οποία έχει εισαχθεί στην ελληνική έννομη τάξη με την ΔΥ7/οικ.2480/19.8.1994 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και Βιομηχανίας, Ενέργειας και Τεχνολογίας "Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας προς την Οδηγία

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

93/42/ΕΟΚ/14.6.93 του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αφορά στα Ιατροτεχνολογικά Προϊόντα" (Β' 679), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, ορίζει στο άρθρο 1 ότι εφαρμόζεται στα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, στα οποία εμπίπτουν και τα ράμματα, στο άρθρο 2 ότι τα κράτη μέλη λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα, ώστε τα προϊόντα να διατεθούν στο εμπόριο και να αρχίσουν να χρησιμοποιούνται, μόνον εφόσον δεν θέτουν σε κίνδυνο την ασφάλεια και την υγεία των ασθενών, των χρηστών και, κατά περίπτωση, άλλων προσώπων όταν η εγκατάσταση, συντήρηση και χρήση τους είναι ορθή και σύμφωνη με τον προορισμό τους, στο άρθρο 4 ότι απαγορεύεται στα κράτη μέλη να παρεμβάλλουν, στο έδαφός τους, εμπόδια στη διάθεση στο εμπόριο και στην έναρξη χρήσεως των προϊόντων που φέρουν την προβλεπόμενη στο άρθρο 17 της οδηγίας αυτής σήμανση CE, η οποία δηλώνει ότι η πιστότητα των προϊόντων αυτών αξιολογήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 11 της οδηγίας, στο δε άρθρο 5 παρ. 1 ότι τα κράτη μέλη θεωρούν τα προϊόντα σύμφωνα προς τις βασικές απαιτήσεις του άρθρου 3, εφόσον ανταποκρίνονται στα αντίστοιχα εθνικά πρότυπα που έχουν εγκριθεί σύμφωνα με τα εναρμονισμένα πρότυπα, των οποίων τα στοιχεία αναφοράς έχουν δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η δε παρ. 3 παραπέμπει στο άρθρο 6 παρ. 2, όσον αφορά τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθούν τα κράτη μέλη που κρίνουν ότι τα εναρμονισμένα πρότυπα δεν ανταποκρίνονται πλήρως στις απαιτήσεις του άρθρου 3 της οδηγίας αυτής. Περαιτέρω, το άρθρο 8 της ως άνω Οδηγίας, υπό τον τίτλο «Ρήτρα διασφάλισης», ορίζει τα εξής: «Όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώνει ότι προϊόντα που αναφέρονται στο άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, δεύτερη περίπτωση, τα οποία, όταν έχουν εγκατασταθεί και συντηρηθεί ορθά και χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τον προορισμό τους, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία ή/και την ασφάλεια των ασθενών, των χρηστών ή, κατά περίπτωση, άλλων προσώπων, λαμβάνει όλα τα αναγκαία προσωρινά μέτρα προκειμένου να αποσύρει τα εν λόγω προϊόντα από την αγορά, να απαγορεύσει ή να περιορίσει τη διάθεσή τους στο εμπόριο ή την έναρξη χρήσεώς τους. Το κράτος μέλος κοινοποιεί αμέσως τα εν λόγω μέτρα στην Επιτροπή, αναφέρει τους λόγους που το οδήγησαν στη λήψη της απόφασής του αυτής και, ειδικότερα, εάν η μη συμμόρφωση με την παρούσα οδηγία είναι αποτέλεσμα: α) της μη συμμόρφωσης προς τις βασικές απαιτήσεις που

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

αναφέρονται στο άρθρο 3 β) της κακής εφαρμογής των προτύπων που αναφέρονται στο άρθρο 5 εφόσον προβάλλονται ισχυρισμοί περί εφαρμογής των εν λόγω προτύπων γ) κενού στα ίδια τα εν λόγω πρότυπα. 2. Η Επιτροπή προβαίνει σε διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη το συντομότερο δυνατόν. Όταν η Επιτροπή διαπιστώνει, ύστερα από τις διαβουλεύσεις αυτές: - ότι τα μέτρα είναι αιτιολογημένα, ενημερώνει αμέσως σχετικά το κράτος μέλος που έλαβε την πρωτοβουλία καθώς και τα άλλα κράτη μέλη όταν η απόφαση που αναφέρεται στην παράγραφο 1 οφείλεται σε κενό των προτύπων, η Επιτροπή, μετά από διαβούλευση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, υποβάλλει το ζήτημα στην επιτροπή που αναφέρεται στο άρθρο 6, εντός δύο μηνών εφόσον το κράτος μέλος που έλαβε την απόφαση σκοπεύει να τη διατηρήσει, και κινεί τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 6, - ότι τα μέτρα δεν είναι αιτιολογημένα, ενημερώνει αμέσως σχετικά το κράτος μέλος που έλαβε την πρωτοβουλία, καθώς και τον κατασκευαστή ή τον εντολοδόχο του που είναι εγκατεστημένος στην Κοινότητα. Όταν ένα προϊόν το οποίο δεν ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις φέρει τη σήμανση CE, το αρμόδιο κράτος μέλος λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα έναντι του προσώπου που επέθεσε τη σήμανση και ενημερώνει σχετικά την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη. Η Επιτροπή βεβαιώνεται ότι τα κράτη μέλη τηρούνται ενήμερα της διεξαγωγής και των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αυτής.». Εξάλλου, το άρθρο 10 της Οδηγίας αυτής προβλέπει ότι «1. Τα κράτη μέλη, λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε τα στοιχεία που περιέρχονται εις γνώση τους, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας οδηγίας, σχετικά με τα ακόλουθα περιστατικά τα οποία έχουν σχέση με προϊόν της κατηγορίας I, IIα, IIβ και III, να καταγράφονται και να αξιολογούνται με συγκεντρωτικό τρόπο: α) κάθε δυσλειτουργία ή επιδείνωση των χαρακτηριστικών ή/και των επιδόσεων προϊόντος, καθώς και κάθε ανεπάρκεια στις ετικέτες ή τις οδηγίες χρήσης που ενδέχεται να επιφέρει ή να έχει επιφέρει το θάνατο ή σοβαρή επιδείνωση της υγείας του ασθενούς ή του χρήστη β) κάθε τεχνικό ή ιατρικό λόγο που έχει σχέση με τα χαρακτηριστικά ή τις επιδόσεις προϊόντος για τους λόγους που αναφέρονται στο στοιχείο α' που προκάλεσε την εκ μέρους του κατασκευαστή συστηματική απόσυρση από την αγορά των προϊόντων του ίδιου τύπου. 2. Όταν ένα κράτος μέλος επιβάλλει στο ιατρικό σώμα ή στα ιατρικά ιδρύματα υποχρεώσεις σχετικά με την ενημέρωση των αρμοδίων αρχών για τα περιστατικά που αναφέρονται στην

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

παράγραφο 1, λαμβάνει τα αναγκαία μέτρα ώστε ο κατασκευαστής του εν λόγω προϊόντος ή ο εγκατεστημένος στην Κοινότητα εντολοδόχος του να ενημερώνεται επίσης για το περιστατικό. 3. Αφού προβούν, ει δυνατόν από κοινού με τον κατασκευαστή, σε αξιολόγηση, τα κράτη μέλη ενημερώνουν αμέσως, με την επιφύλαξη του άρθρου 8, την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη για τα περιστατικά που αναφέρονται στην παράγραφο 1, ως προς τα οποία έχουν ληφθεί ή πρόκειται να ληφθούν μέτρα.» Περαιτέρω, το άρθρο 14β της εν λόγω Οδηγίας ορίζει ότι «Όταν ένα κράτος μέλος κρίνει ότι, όσον αφορά ένα συγκεκριμένο προϊόν ή ομάδα προϊόντων, για να προστατευθεί η υγεία και ασφάλεια και να εξασφαλιστεί η τήρηση των επιταγών δημόσιας υγείας, σύμφωνα με το άρθρο 36 της Συνθήκης, η διάθεσή τους πρέπει να απαγορευθεί, να περιορισθεί ή να εξαρτηθεί από συγκεκριμένους όρους, μπορεί να λαμβάνει όλα τα αναγκαία και αιτιολογημένα μεταβατικά μέτρα. Ενημερώνει στην περίπτωση αυτή την Επιτροπή και τα άλλα κράτη μέλη, αναφέροντας τους λόγους της απόφασής του. Η Επιτροπή συμβουλεύεται τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη σε όλες τις περιπτώσεις που τούτο είναι δυνατόν και, αν αυτά τα εθνικά μέτρα είναι αιτιολογημένα, θεσπίζει τα απαιτούμενα κοινοτικά μέτρα με τη διαδικασία του άρθρου 7, παράγραφος 2.».

Εξάλλου, κατά το άρθρο 17, παρ. 1 της ως άνω Οδηγίας τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα (στα οποία εμπίπτουν και τα ράμματα) εξαιρουμένων των επί παραγγελία προϊόντων και αυτών που προορίζονται για κλινικές έρευνες, τα οποία θεωρείται ότι ανταποκρίνονται στις βασικές απαιτήσεις του άρθρου 3, πρέπει, κατά τη διάθεσή τους, να φέρουν τη σήμανση πιστότητας CE. Τέλος, κατά το άρθρο 18 της Οδηγίας αυτής «Με την επιφύλαξη του άρθρου 8: α) όταν ένα κράτος μέλος διαπιστώνει ότι η σήμανση CE έχει τοποθετηθεί χωρίς να υπάρχει λόγος, ο κατασκευαστής, ή ο εγκατεστημένος στην Κοινότητα εντολοδόχος του είναι υποχρεωμένος να θέσει τέρμα στην εν λόγω παράβαση υπό τους όρους που θα του επιβάλλει το κράτος μέλος β) αν η παράβαση συνεχιστεί, το κράτος μέλος λαμβάνει κάθε κατάλληλο μέτρο για να απαγορεύσει ή να εμποδίσει τη διάθεση του εν λόγω προϊόντος στην αγορά ή για να εξασφαλίσει ότι το προϊόν αυτό θα αποσυρθεί από την αγορά, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 8 ...».

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

10. Επειδή, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων της Οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, ερμηνευομένων σε συνδυασμό με τις διατάξεις του αρ. 54 ν.4412/2016, οι βασικές απαιτήσεις, στις οποίες πρέπει να ανταποκρίνονται τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της, ρυθμίζονται από την ίδια αυτή Οδηγία 93/42/ΕΟΚ. Τα εν λόγω προϊόντα, εφόσον ανταποκρίνονται στα εναρμονισμένα πρότυπα και έχουν πιστοποιηθεί βάσει των διαδικασιών, που προβλέπει η Οδηγία αυτή, τεκμαίρονται ότι συμφωνούν με τις εν λόγω βασικές απαιτήσεις και, ως εκ τούτου, πρέπει να θεωρούνται κατάλληλα για τη χρήση, για την οποία προορίζονται, και να κυκλοφορούν ελεύθερα σε ολόκληρη την Κοινότητα, η σχετική δε υποχρέωση των κρατών μελών, η οποία απορρέει από το κοινοτικό δίκαιο, βαρύνει και το καθ'ού η αίτηση Νοσοκομείο (πρβλ. C-6/05 Medipac – Καζαντζίδης Α.Ε. κατά Βενιζελείου – Παναγιώτου ΠΕΣΥ Κρήτης). Περαιτέρω, το καθιερούμενο από τις ως άνω διατάξεις τεκμήριο έχει μαχητό χαρακτήρα, δυνάμενο να ανατραπεί με βάση τις προβλεπόμενες στις διατάξεις αυτές κοινοτικές διαδικασίες. Ειδικότερα, δεν αποκλείεται είτε τα εναρμονισμένα πρότυπα να μην ανταποκρίνονται στις βασικές απαιτήσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 της Οδηγίας (άρθρο 5 παρ. 3) είτε ορισμένα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, τα οποία φέρουν τη σήμανση CE να είναι, παρά ταύτα, επικίνδυνα για την υγεία ή την ασφάλεια των ασθενών ή άλλων προσώπων διότι, μεταξύ άλλων, δεν πληρούν τις βασικές απαιτήσεις του άρθρου 3 της Οδηγίας ή διότι τα εναρμονισμένα πρότυπα παρουσιάζουν κενά (άρθρο 8 παρ. 1 και 3 σε συνδυασμό με το άρθρο 4 παρ. 1 της Οδηγίας). Στην τελευταία αυτή περίπτωση, όμως, η ίδια η Οδηγία, έχοντας ως γνώμονα την ανάγκη συμβιβασμού του κοινοτικού σκοπού της ελεύθερης κυκλοφορίας των ιατροτεχνολογικών προϊόντων με την ανάγκη προστασίας της υγείας, καθορίζει την τηρητέα από τα κράτη μέλη διαδικασία διασφάλισης (άρθρο 8 παρ. 3), η οποία αποτελεί μέρος του συστήματος εναρμόνισης που έχει καθιερώσει η ίδια στον τομέα αυτό, αποσκοπώντας ακριβώς στην αντικατάσταση των διαφόρων μέτρων που έχουν λάβει τα κράτη μέλη και, ενδεχομένως, αποτελούν εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των ιατροτεχνολογικών προϊόντων. Επομένως, στην περίπτωση κατά την οποία τα προσφερόμενα προϊόντα εμπνέουν, μεν, ανησυχίες σχετικές με την ασφάλεια και την υγεία των ασθενών, φέρουν, όμως, τη σήμανση CE, η οποία

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

υποδηλώνει ότι τα προϊόντα αυτά έχουν αποτελέσει αντικείμενο αξιολόγησης της πιστότητάς τους και, κατά συνέπεια, τεκμαίρεται ότι πληρούν τις βασικές απαιτήσεις του άρθρου 3 (άρθρα 4 παρ. 1, 11 και 17 παρ. 1 της Οδηγίας), η αναθέτουσα αρχή δικαιούται και οφείλει, στα πλαίσια της αρμοδιότητάς της, να ενημερώσει σχετικώς τον αρμόδιο εθνικό οργανισμό προκειμένου να κινηθεί η εν λόγω διαδικασία διασφάλισης (πρβλ. C-6/05 Medipac – Καζαντζίδης Α.Ε. κατά Βενιζελίου – Παναγιώτου ΠΕΣΥ Κρήτης, σκέψεις 44-57). Περαιτέρω, κατά την έννοια των ίδιων διατάξεων, ερμηνευόμενων ενόψει και των προβλεπομένων στο άρθρο 14β της ως άνω Οδηγίας, σύμφωνα με το οποίο η προστασία της δημόσιας υγείας αποτελεί επιτακτικό σκοπό γενικού συμφέροντος, σε περίπτωση επείγοντος, ένα νοσηλευτικό ίδρυμα όπως το καθ'ού, δικαιούται να λάβει όλα τα απαιτούμενα προσωρινά μέτρα προκειμένου να προμηθευτεί τα αναγκαία για τη λειτουργία του ιατροτεχνολογικά προϊόντα, έστω και κατά παρέκκλιση από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, τηρουμένης, σε κάθε περίπτωση, της αρχής της αναλογικότητας, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι το οικείο κράτος μέλος έχει κινήσει τη διαδικασία διασφάλισης (πρβλ. C-6/05 Medipac – Καζαντζίδης Α.Ε. κατά Βενιζελίου – Παναγιώτου ΠΕΣΥ Κρήτης, σκέψεις 60-61).

11. Επειδή, όπως έχει κριθεί, οι προαναφερόμενοι κανόνες ισχύουν όχι μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι κίνδυνοι που τα προσφερόμενα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, παρά τη σήμανσή τους με την ένδειξη CE, εμφανίζουν για την ασφάλεια και την υγεία των ασθενών και άλλων προσώπων, γίνονται αντιληπτοί κατά το στάδιο της τεχνικής αξιολόγησης των προσφορών, αλλά, για την ταυτότητα του λόγου, και στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι ίδιοι κίνδυνοι ασφάλειας και υγείας είναι ήδη γνωστοί στην αναθέτουσα αρχή κατά την έκδοση της διακήρυξης και υπαγορεύουν την πρόβλεψη επιπροσθέτων έναντι των προτύπων προδιαγραφών, τις οποίες δεν πληρούν, κατ' ανάγκην, ιατροτεχνολογικά προϊόντα πιστοποιημένα με την ένδειξη CE και σύμφωνα με τα ισχύοντα εναρμονισμένα πρότυπα. Συνεπώς, όπως έχει κριθεί (ΣΤΕ 144/2008) η πρόβλεψη παρόμοιων επιπρόσθετων προδιαγραφών για τα προσφερόμενα ιατροτεχνολογικά προϊόντα κατά το στάδιο της διακήρυξης δεν είναι, καταρχήν, συμβατή προς τις

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

προαναφερόμενες διατάξεις της Οδηγίας 93/42/ΕΟΚ, διότι ισοδυναμεί με παρεμβολή εμποδίων, που μπορούν να φθάσουν μέχρι τον αποκλεισμό της διάθεσης στο εμπόριο και της έναρξης χρήσης προϊόντων που φέρουν τη σήμανση CE, αφού, στην περίπτωση αυτή, τα εν λόγω προϊόντα δεν θα πληρούν τους όρους της διακήρυξης και θα είναι, ως εκ τούτου, εκ προοιμίου αδύνατη η επιλογή τους (πρβλ. ΔΕΚ απόφαση της 22.5.03, C-103/01, Επιτροπή κατά Ο.Δ. Γερμανίας). Επομένως, και στην περίπτωση που το νοσηλευτικό ίδρυμα επιθυμεί να θέσει με τη διακήρυξη επιπρόσθετες τεχνικές προδιαγραφές οφείλει να ενημερώσει σχετικώς τον αρμόδιο εθνικό οργανισμό, προκειμένου να κινηθεί η προαναφερθείσα διαδικασία διασφάλισης. Εξυπακούεται ότι το νοσηλευτικό ίδρυμα δικαιούται πάντοτε να λάβει όλα τα απαιτούμενα για λόγους προστασίας της υγείας των ασθενών και άλλων προσώπων προσωρινά μέτρα προκειμένου να προμηθευτεί τα αναγκαία για τη λειτουργία του ιατροτεχνολογικά προϊόντα, έστω και κατά παρέκκλιση από την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων, υπό τον αυτονόητο όρο της τήρησης της αρχής της αναλογικότητας, παρόμοιο δε προσωρινό και επείγον μέτρο μπορεί, καταρχήν, να συνιστά και η διεξαγωγή διαγωνισμού βάσει διακηρύξεως, η οποία προβλέπει επιπρόσθετες τεχνικές προδιαγραφές, τις οποίες δεν πληρούν ιατροτεχνολογικά προϊόντα πιστοποιημένα με την ένδειξη CE. Η νομιμότητα, πάντως, παρόμοιας διακήρυξης διαγωνισμού, ο οποίος αποτελεί, κατά τα προαναφερόμενα, επείγον και προσωρινό μέτρο και μόνον κατ' εξαίρεση είναι επιτρεπτός, τελεί υπό την επιπρόσθετη προαναφερόμενη προϋπόθεση, δηλαδή να έχει ενημερωθεί σχετικώς ο αρμόδιος εθνικός οργανισμός, προκειμένου να κινηθεί και να ολοκληρωθεί η προαναφερόμενη διαδικασία διασφάλισης.

12. Επειδή, πάντως κατά την άποψη του Κλιμακίου, οι προαναφερόμενοι κανόνες που οφείλει η αναθέτουσα αρχή να λαμβάνει υπόψη της και να εφαρμόζει κατά τη διαμόρφωση των όρων του διαγωνισμού ισχύουν μόνο στις περιπτώσεις που ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής. Οι προαναφερόμενες, δηλαδή, διατάξεις δεν φαίνεται κατά την άποψη του Κλιμακίου (βλ. και ΣτΕ 144/2008, μειοψηφία) να αποκλείουν άνευ ετέρου στη Διοίκηση να επιδιώκει την προμήθεια προϊόντων ποιοτικότερων ή

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

πλεονεκτούντων από ποικίλες απόψεις έναντι όσων απλώς πληρούν τις βασικές απαιτήσεις και να μην αρκείται κατά τη θέσπιση διακηρύξεων για την προμήθεια ιατροτεχνολογικών προϊόντων, στις βασικές απαιτήσεις, τις οποίες πρέπει να πληρούν τα προϊόντα αυτά ώστε να τεκμαίρονται κατάλληλα για χρήση. Στην τελευταία, όμως, αυτή περίπτωση, προκειμένου να επιτυγχάνεται ο τασσόμενος από το κοινοτικό δίκαιο σκοπός της μη παρεμβολής εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία ιατροτεχνολογικών προϊόντων ανταποκρινομένων, κατά τα προαναφερόμενα, στις βασικές απαιτήσεις της Οδηγίας 93/42/ΕΟΚ, ο διαγωνισμός πρέπει να διενεργείται κατά ένα σύστημα, όπως αυτό της συμφορότερης προσφοράς βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας/τιμής, το οποίο θα διασφαλίζει ότι η πλήρωση των επιπρόσθετων αυτών προδιαγραφών θα συνεκτιμάται από κοινού με άλλα κριτήρια (π.χ. τιμή, χρόνος παράδοσης κ.λ.π.), έτσι ώστε η μη πλήρωση των επιπρόσθετων προδιαγραφών από προϊόντα που φέρουν τη σήμανση CE και είναι σύμφωνα με τα εναρμονισμένα πρότυπα και την ευρωπαϊκή φαρμακοποιία να μην οδηγεί άνευ ετέρου στον αποκλεισμό τους.

13. Επειδή, άλλωστε το σύστημα της χαμηλότερης προσφοράς προϋποθέτει, λογικώς, προσφερόμενα είδη τα οποία είναι από άποψη τεχνικών χαρακτηριστικών, ιδιοτήτων και ποιότητας κατ' αρχήν ισοδύναμα και τα οποία, ως εκ τούτου, διαφοροποιούνται ουσιαστικά μόνον ως προς την προσφερόμενη τιμή. Στην περίπτωση αυτή, η χρησιμοποίηση από την αναθέτουσα ως κριτηρίου επιλογής μόνο της χαμηλότερης τιμής έχει την έννοια της επιλογής του φθηνότερου μεταξύ των προσφερόμενων παρεμφερών προϊόντων, ευνοεί τον ανταγωνισμό, λόγω του ότι επιτρέπει την συμμετοχή περισσότερων προμηθευτών, αποβαίνει δε επωφελής για την αναθέτουσα, εφόσον οδηγεί αναγκάως σε συμπίεση των τιμών εκ μέρους των υποψήφιων προμηθευτών, αφού κριτήριο κατακύρωσεως είναι η χαμηλότερη τιμή προσφοράς. Αντιθέτως, το σύστημα της πλέον συμφέρουσας από οικονομική άποψη προσφοράς βάσει σχέσης ποιότητας/ τιμής προσιδιάζει σε διαγωνισμούς όπου τα προσφερόμενα είδη διαφοροποιούνται κατά το μάλλον ή ήττον ουσιωδώς από απόψεως ποιότητας και τιμής, για το λόγο δε αυτόν, προκειμένου να ευρεθεί η πλέον συμφέρουσα προσφορά, δικαιολογείται η στάθμιση κατά την αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών και ποιοτικών

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

κριτηρίων (βλ. ΣΤΕ 2183/2004 επταμ., ΕΑ 114/2008-βλ. και απόφ.ΔΕΚ της 17.9.2002, C-513/99, Concordia Bus Finland, Συλλογή 2002, σ. I-7213,σκ.59, 61-63). Στην περίπτωση αυτή, οι τεχνικές προδιαγραφές των ιατροτεχνολογικών προϊόντων πρέπει να προσδιορίζουν το υπό προμήθεια προϊόν, η δε διοίκηση έχει ευρεία ευχέρεια να επιλέξει είτε προϊόν τεχνικώς αποδεκτό σε χαμηλή τιμή, είτε προϊόν τεχνικώς εξελιγμένο σε λογική τιμή, αφού ο προσφέρων το τελευταίο, για να έχει πιθανότητες να αναδειχθεί προμηθευτής, θα υποχρεωθεί να συμπίεσει την τιμή της προσφοράς.

14. Επειδή, εν προκειμένω οι όροι του διαγωνισμού, οι οποίοι προσβάλλονται με την υπό κρίση προσφυγή αφορούν, σύμφωνα με όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, χαρακτηριστικά που δεν διαθέτουν τα ράμματα που προσφέρει καίτοι αυτά φέρουν σήμανση CE, αλλά χαρακτηριστικά που, σύμφωνα με όσα διαλαμβάνει στις απόψεις της η αναθέτουσα αρχή, προδιαγράφουν ράμματα ποιοτικότερα ή σε κάθε περίπτωση καταλληλότερα για τη χρήση που προορίζονται έναντι ραμμάτων που απλώς διαθέτουν τη σήμανση CE. Ειδικότερα, επειδή σύμφωνα με τις ίδιες τις απόψεις της αναθέτουσας ο προσβαλλόμενος με τον πρώτο λόγο της προσφυγής όρος αποσκοπεί στην προμήθεια ραμμάτων που παρέχουν στήριξη ιστών με σταδιακή μείωση μέχρι το 80% της τάσεως τους στις πρώτες 14 ημέρες μετά την εμφύτευση και τουλάχιστον το 30% στις 21 μέρες. Η δε πλήρης απορρόφηση πρέπει να πραγματοποιείται σε διάστημα 56-70 ημερών μετά την εμφύτευση. Οι παραπάνω προδιαγραφές όπως η ίδια η αναθέτουσα προβάλλει συνιστούν πρόσθετα πρότυπα, τα οποία αφορούν στο σχεδιασμό και δεν υπάρχουν σε όλα τα ράμματα όπως στα ράμματα που προσφέρει η προσφεύγουσα, αν και αυτά έχουν πιστοποιηθεί με CE. Ουδόλως δε η αναθέτουσα αποδεικνύει τον ισχυρισμό της ότι οι προσβαλλόμενες πρόσθετες προδιαγραφές συμμορφώνονται με την ευρωπαϊκή φαρμακοποία και ότι επιβάλλει να λαμβάνονται υπόψη πρόσθετα πρότυπα, καίτοι η ίδια η αναθέτουσα εισάγει τις πρόσθετες, κείμενες πέραν του CE προδιαγραφές, και άρα ενόψει όσων ανωτέρω αναλύονται (ήτοι ότι δεν έχει κινηθεί διαδικασία διασφάλισης και ότι κριτήριο ανάθεσης του διαγωνισμού είναι η χαμηλότερη τιμή) φέρει το βάρος απόδειξης της αναγκαιότητας θέσης των πρόσθετων αυτών προδιαγραφών. Επειδή άλλωστε σύμφωνα πάλι με τις απόψεις της

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

αναθέτουσας ο προσβαλλόμενος με το δεύτερο λόγο της προσφυγής όρος αποσκοπεί στην επαύξηση της ποιότητας και αντοχής των ζητούμενων ραμμάτων, δηλαδή αντικείμενο που κατεξοχήν και εξ' ορισμού καλύπτεται από την πιστοποίηση CE και κατ' αποτέλεσμα η συγκεκριμένη απαίτηση συνιστά πρόσθετη προδιαγραφή. Όσον αφορά τέλος τον ισχυρισμό της αναθέτουσας ότι οι ως άνω κείμενες πέραν του CE προδιαγραφές, τίθενται με πρόβλεψη αποδοχής ισοδυνάμων λύσεων αλυσιτελώς προβάλλεται. Τούτο διότι η ισοδύναμη κάλυψη πρόσθετης προδιαγραφής ουδόλως αίρει τον εξ' αρχής χαρακτήρα της ως πρόσθετης και τιθέμενης πέραν του CE. Συνεπώς, βάσει των ανωτέρω οι προσβαλλόμενες πρόσθετες προδιαγραφές τίθενται παρανόμως αφού κείνται πέραν του CE και που ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή.

15. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή διενεργεί εν προκειμένω διαγωνισμό με κριτήριο κατακύρωσης τη συμφερότερη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής, και κατά τα ανωτέρω δεν δύναται να θέτει πρόσθετες προδιαγραφές, οι οποίες οδηγούν άνευ ετέρου στον αποκλεισμό προϊόντων που φέρουν τη σήμανση CE και είναι σύμφωνα με τα εναρμονισμένα πρότυπα. Επειδή δε, εν προκειμένω οι προσβαλλόμενες με την προσφυγή προδιαγραφές οδηγούν σε άνευ ετέρου αποκλεισμό των προϊόντων που προσφέρει η προσφεύγουσα και το οποίο φέρει σήμανση CE. Συνεπώς πρέπει αμφότεροι οι λόγοι της προσφυγής να γίνουν δεκτοί και να ακυρωθούν οι προσβαλλόμενοι δι' αυτών όροι της διακήρυξης

16. Επειδή συνεπεία όλων των ανωτέρω πρέπει να γίνει δεκτή εν όλω η προδικαστική προσφυγή, να ακυρωθεί η διακήρυξη κατά το μέρος που περιέχει τους ως άνω προσβαλλόμενους όρους. Να αναπεμφθεί η υπόθεση στην αναθέτουσα προκειμένου αυτή να τροποποιήσει τους όρους της διακήρυξης κατά τρόπο με τον οποίο απαλείφονται οι πρόσθετες του CE τεχνικές προδιαγραφές των υπό προμήθεια προϊόντων εφόσον βέβαια εμμένει στη διενέργεια του νυν προκηρυχθέντος διαγωνισμού με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά αποκλειστικά βάσει τιμής.

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

17. Επειδή ύστερα από την προηγούμενη σκέψη πρέπει να επιστραφεί το παράβολο ποσού 600 ευρώ που ο προσφεύγων κατέβαλε για την άσκηση της προσφυγής του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αρ. ... Διακήρυξη για Ηλεκτρονικό Ανοικτό Τακτικό Διαγωνισμό για την Προμήθεια Ραμμάτων κατά τα ειδικώς ορισθέντα στις ανωτέρω σκέψεις 14-16.

Αναπέμπει στην αναθέτουσα, προκειμένου αυτή να προβεί στα αναλυτικώς αναφερόμενα στη σκ. 16.

Ορίζει την επιστροφή στον προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού 600 ευρώ που κατεβλήθη για την άσκηση της Προσφυγής.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε την 13.2.2019 και εκδόθηκε την 5.3.2019.

Αριθμός Απόφασης: 241/2019

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΥ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΡΥΠΑΡΗΣ